

Europos
Komisija

[ŽIEMA 2012 ▶ NR. 44]

panorama

inforegio

▶ Pažangi specializacija

Laukiamo ekonomikos augimo
Europos regionuose variklis

- ▶ Lenkijos pažanga:
šių dienų ES sėkmės istorija
- ▶ Įvertinimas akcentuoja
Sanglaudos fondo pasiekimus
- ▶ Regiono politika įkvepia kita
šalis visame pasaulyje

Regioninės
ir miestų
politikos

▶4

▶REDAKCIJOS SKILTIS 3

Komisaras Johannesas Hahnas

▶INTERVIU LENKIJOS PAŽANGA 4-7

Elżbieta Bieńkowska – regioninės plėtros ministrė, Lenkija

▶TEMA 8-13

PAŽANGI SPECIALIZACIJA – LAUKIAMO EKONOMIKOS AUGIMO EUROPOJE VARIKLIS

▶„EUROBAROMETER“ SUVESTINĖ – NĖPAISANT EKONOMINĖS STAGNACIJOS GYVENIMO KOKYBĖ REGIONUOSE IŠLIEKA AUKŠTA 14-17

▶REGIONŲ IR MIESTŲ PLĖTROS INOVACIJOS – „REGIOSTARS“ 2014 M. APDOVANOJIMAI 18

▶EUROPA MANO REGIONE NUOTRAUKŲ KONKURSAI 19-21

▶SAVO ŽODŽIAIS 22-29

Sanglaudos politikos nacionalinės ir regioninės perspektyvos

▶EUROPOS REGIONINĖ POLITIKA – ĮKVĖPIMO ŠALTINIS NE ES ŠALIMS 30-31

▶PROJEKTŲ PAVYZDŽIAI 32-35

Projektų Italijoje ir JK pavyzdžiai, taip pat Europos teritorinio bendradarbiavimo projektai pagal Centrinės Europos programą ir Pietryčių Europos tarpvalstybinio bendradarbiavimo programą

▶SANGLAUDOS FONDO ĮVERTINIMAS 36-37

▶BENDRADARBIAVIMO PRADININKAI – DAUGIAU NEI 280 RENGINIŲ, SKIRTŲ EUROPOS BENDRADARBIAVIMO DIENAI PAMINĖTI 38-39

▶DARBOTVARKĖ 40

▶8

▶22

▶38

Nuotraukos (puslapiai):

Viršelis: © „Shutterstock“

Puslapiai 3, 9, 10, 11, 12, 15, 17, 19, 20, 21, 31, 38, 39:

© Europos Komisija

Puslapiai 5-7: © Regioninės plėtros ministerija, Lenkija

6 puslapis: © GAZ-SYSTEM S.A.

Puslapiai 10, 13, 14, 16, 35: © „Shutterstock“

11 puslapis: © Junta de Castilla y León

19 puslapis: © Boyan Ivanov, Marek Babula, Simeon Mitkov, Cristina Dumitru Tabacaru

23 puslapis: © Ekonomikos ir užimtumo ministerija, Portugalija

Puslapiai 24, 34: © Regioninės plėtros ir turizmo ministerija, Rumunija

26 puslapis: © Fraunhofer ISIT, Itzehoe

27 puslapis: © Kaimo reikalų ir vartotojų apsaugos ministerija, Baden-Viurtembergo

29 puslapis: © Ekonomikos, inovacijų, mokslo ir užimtumo regioninė

ministerija, Andalūzijos vyriausybė

32 puslapis: © ES projektas „Trolley“

33 puslapis: © Simone Cugi, Regione Autonoma della Sardegna

36 puslapis: © Ekonomikos ir užimtumo ministerija, Portugalija

Šis žurnalas išspausdintas anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis ant perdirbto popieriaus. Internete jį galima skaityti 21 kalba adresu:

http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_lt.cfm

Šiame leidinyje išsakytos nuomonės priklauso autoriui ir nebūtinai išreiškia Europos Komisijos nuomonę.

► REDAKCIJOS SKILTIS

Johannes Hahn

Europos Komisijos regioninės politikos atsakingasis asmuo

Nuo to laiko, kai kritiškai nusiteikusius asmenis turėjome įtikinti sanglaudos politikos svarba ekonominei plėtrai, jau nemažai pasiekta. Sanglaudos politika dabar yra pagrindinė Europos darbotvarkės ir biudžeto svarstymų tema. Ji laikoma strategine investavimo politika, Europos apsaugos nuo ekonominės krizės mechanizmu ir viena iš būsimos plėtros galimybių.

Norint viso to pasiekti, mūsų regioninė investavimo strategija tampa selektyvesnė ir labiau strategiška. Kaip galite perskaityti mūsų straipsnyje **Pažangi specializacija**, teikiame priemones, institucijas ir ekspertus, kad padėtume regionams pasaulinėje rinkoje rasti savo pramoninę ir technologinę nišą. Toks požiūris turi padėti regionams suvokti savo tikrąjį naujovių įgyvendinimo potencialą ir savo pramonės struktūras perorientuoti į besiformuojančias pramonės šakas ir tarptautines rinkas.

Pažangi specializacija yra naujoji regioninės ekonomikos keitimo strategija, ji ypač svarbi Europos Sąjungos veiklos, padedant regionams įveikti recesiją, dalis. Strategija numato, kad regionas pasirenka tam tikrą prioritetų skaičių pagal savo stipriąsias puses ir tarptautinę specializaciją. Įgyvendinant šią strategiją, pagalbos ir investavimo veiksmai yra ne fragmentiški, o struktūriniai fondai, sutelkti į ribotą prioritetų, turinčių didžiausią plėtros potencialą, skaičių. Tyrimų ir inovacijų strategijų kūrimas, pagrįstas pažangios specializacijos koncepcija, iki 2014 m. bus viena iš būtinų sąlygų norint gauti struktūrinių fondų paramą.

Naujoji investicijų pusiausvyra

Klasikinis požiūris į investavimą jau paseno. Dabar akcentuojamas teminis investavimas, suteikiant prioritetą strateginėms sritims ir užtikrinant, kad gaunamos investicijos atitiktų kiekvieno regiono poreikius. Kai kuriose šalyse buvo per daug investuota į infrastruktūrą ir nepakankamai – į MVĮ bei užimtumą. Mūsų persikirstymo veikla šią pusiausvyrą keičia, nes norint iš tikrųjų padaryti poveikį ir pakeisti situaciją, būtina kritinė investicijų masė. Per pastaruosius trejus metus apie 20 mlrd. eurų buvo persikirstyta pagal investavimo temas. Dar 14,5 mlrd. eurų atliko sumažinus nacionalinius bendrojo finansavimo reikalavimus ir iki 95 proc. padidinus maksimalų bendrojo finansavimo rodiklį prognoze dalyvaujančiose šalyse.

Orientacija į rezultatus

Stengiamės kuo labiau orientotis į rezultatus, našumą ir naudą mokesčių mokėtojams. 2000–2006 m. laikotarpiu atliktas regioninių investicijų įvertinimas (žr. 36 psl.) išryškina aiškiai apibrėžtų tikslų ir strategijų bei tinkamos sąnaudų ir naudos analizės svarbą siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai investuojama. Akivaizdu, kad į programas reikia įtraukti daugiau gairių ir kiekybiškai įvertinamų tikslų, kad būtų galima vertinti pažangą.

Galiausiai turime įdomių rezultatų iš naujausios **Eurobarometer** suvestinės, kuri rodo, kad nepaisant bendros ekonominės stagnacijos, europiečiai labai teigiamai vertina gyvenimo kokybę savo regione!

▶ LENKIJOS PAŽANGA

REGIONINIAI FONDAI PADEDA SKATINTI ŠALIES PLĖTRĄ IR MODERNIZACIJĄ

Panorama kalbina Lenkijos regioninės plėtros ministrę Elżbietą Bieńkowską, kuri penkiolika savo tarnybos šiame poste metų dirbo reikšmingų investicijų ir plėtros laikotarpiu ir tai atspindi faktas, kad Lenkija šiuo laikotarpiu buvo pagrindinė ES struktūrinių fondų lėšų gavėja.

▶ Nuo įstojimo į Europos Sąjungą 2004 m. Lenkija padarė didelę pažangą, ypač plėtodama infrastruktūrą. Žymiai padidėjo BVP. Ką manote apie Lenkijos raidą šiuo laikotarpiu? Kuo labiausiai didžiuojatės?

Lenkijoje vis dar vyksta statybos. Didžioji dalis mūsų išlaidų iš tiesų buvo skirta infrastruktūrai: keliams, oro uostams ir geležinkelio stotims. Be šių darbų tiesiog būtų neįmanoma kalbėti apie šalies modernizaciją. Nujos įmonės nebus steigiamos regionuose, kuriuos sunku pasiekti. Taip pat atlikome kai kuriuos neatliktus infrastruktūros darbus, kuriuos buvome pasižadėję padaryti pagal įstojimo į ES sutartį. Įrengėme kanalizacijos sistemas kaimo vietovėse ir pagerinome vandens tiekimo tinklus. Statome ir toliau statysime nuotėkų apdorojimo gamyklas. Aplinkos apsaugos atžvilgiu Lenkija dabar visiškai kitokia šalis, nei buvo prieš 10 metų. Taip pat padarėme didelę pažangą inovacijų srityje. Gauname subsidijas tyrimams ir plėtrai. Aukštojo mokslo institucijos tapo trečiuoju didžiausiu ES fondų paramos gavėju ir jau yra aprūpintos pasaulinio lygio dirbtuvėmis ir laboratorijomis. Europos fondai padėjo skatinti ekonominį augimą ir suteikė naujų darbo vietų.

▶ Kokie pranašumai būdingi Lenkijos regionams ir kaip jie gali prisidėti prie ekonominio šalies augimo?

Kiekvienas regionas skirtingas. Regioninės plėtros ministerijoje siūlome ES išteklius naudoti teikdami paramą tam tikroms pasirinktoms sritims, kurios konkrečius regionus daro unikalius. Lenkijos regionuose Europos fondų lėšos kol

kas naudojamos labai naudingai. Iš beveik 17 mlrd. eurų, suteiktų pagal regionines veiksmų programas, 82 proc. jau panaudota. Niekas neabejoja, kad visos šalies ekonominė gerovė priklauso nuo atskirų regionų padėties.

▶ Kaip pagal sanglaudos politiką gautos investicijos padidino Lenkijos regionų plėtros potencialą? Kokią konkrečią naudą gavo piliečiai?

Svarbiausias rezultatas – tai 250 000 naujų darbo vietų sukūrimas, įskaitant 140 000 darbo vietų bedarbių įsteigtose įmonėse. Europos fondai taip pat padėjo daugiau nei 23 000 įmonių, modernizuota beveik 2 000 laboratorijų ir tyrimų centrų. Suteikėme prieigą prie plačiajuosčio interneto. Suteikėme paramą 3 500 vaikų lopšelių, kuriuose yra 110 000 vaikų, daugiausia – kaimo vietovėse. Viešuoju transportu besinaudojantys keleiviai tikrai turėjo pastebėti permainas – daugelyje miestų ES fondų lėšos buvo panaudotos naujiems tramvajams ir autobusams įsigyti. Vis daugiau žmonių sužino apie daug pozityvių permainų, vykstančių mūsų šalyje dėl Europos fondų lėšų, ir kaip šie pinigai palengvina jų gyvenimą, nes ES projektų rezultatai aiškiai pastebimi jų aplinkoje.

▶ Vienam gyventojui tenkantis BVP Mazowieckie (Varšuva) regione dabar artimas ES, taigi šis regionas nebegalės dalyvauti programose, skirtose mažiau išsivysčiusiems regionams. Kaip pasiektas toks rezultatas? Ar fondų naudojimas kitą programos laikotarpį bus pakeistas?

Turime nepamiršti, kad gerus regiono rezultatus pirmiausia lėmė sostinė Varšuva. Mazowieckie regionas yra pirmasis Lenkijos regionas, viršijęs 75 proc. vienam gyventojui tenkančio BVP slenkstį Europos regionuose. Taigi pirmą kartą Lenkija pasinaudos parama, skirta dviem skirtingoms regiono kategorijoms. Planuojame, kad kitą programos laikotarpį didesnę dalį (apie 60 proc.) regioninės programos Mazowieckie regione finansuos Europos regioninės plėtros fondas. Regionams

Elżbieta Bieńkowska
Regioninės plėtros ministrė, Lenkija

„Niekas neabejoja, kad visos šalies ekonominė gerovė priklauso nuo atskirų regionų padėties.“

skirta Europos socialinio fondo dalis bus tokia pat, kaip kituose regionuose. Likę ERPF (apie 40 proc.) ir ESF (apie 25 proc.) ištekliai bus paskirti naudoti atskiruose projektuose ar konkrečioms nacionalinių programų priemonėms.

► **Veiklos programa „Infrastruktūra ir aplinka“, kurios biudžetas beveik 30 mlrd. eurų, yra didžiausia struktūrinių fondų istorijoje. Kokie tokios didelės programos pranašumai ir trūkumai? Ar kitą programų laikotarpį numatote daugiau autonominių nacionalinių programų?**

Didžiausias ES finansavimo srautas Lenkiją pasieks pagal programą „Infrastruktūra ir aplinka“. Šiuo metu daugiau nei 1800 bendrai pagal šią programą finansuojamų projektų įgyvendinama per Lenkiją. Švarus vanduo, nauji kultūros centrai, modernios aukštojo mokslo institucijos, geriau aprūpintos ligoninės ir saugesni keliai – tai tik dalis darbų, atliktų pagal programą „Infrastruktūra ir aplinka“, rezultatų. Vykdydami daug ir įvairių investicijų stengiamės patenkinti konkrečius poreikius ir spręsti aktualias visos šalies gyventojų problemas. Tikimės, kad ši programa tęsis ir kitą programų įgyvendinimo laikotarpį. Jis bus daugiausia skirtas aplinkos apsaugos ir prisitaikymo prie klimato pokyčių klausimams, taip pat transportui bei energetinei saugai.

► **Programa „Rytų Lenkijos plėtra“ apima penkis regionus. Ar teigiamai vertinate programas, apimančias kelis regionus?**

Pagal programą „Rytų Lenkijos plėtra“ teikiama parama svarbiausioms investicijoms į šios srities plėtrą. Šiai programai paskirta apie 11 mlrd. PLN. ES fondų lėšos naudojamos technologijų parkams, pramonės inkubatoriams ir investuotojų paslaugų centrams steigti – taip siekiama padėti verslininkams vykdyti jų veiklą. Dėl naujų aplinkkelių tranzitinis srautas nukreipiamas nuo miestų centrų. Iš viso bus finansuojama 20 naujų aplinkkelių ir šimtai kelio kilometrų Rytų Lenkijoje. Daug naudos gavo ir Rytų Lenkijos aukštojo mokslo institucijos. Apie 100000 studentų naudojasi nauja aukštojo mokslo infrastruktūra. Man regis, šiems Rytų Lenkijos regionams ir toliau reikalingas ES finansavimas. Ministerijoje rengiame naują Rytų Lenkijos programą 2014-2020 m. Be to, šie regionai gaus paramą pagal nacionalines programas ir toliau vykdys savo regionines veiklos programas.

► **Ar regionų vaidmuo kitą programų laikotarpį bus didesnis?**

Regionų vaidmuo kitą programų įgyvendinimo laikotarpį tikrai augs. Jie galės panaudoti daugiau lėšų. Dauguma atvejų

Naujo A1 greitkelio segmento statybos

Dujotiekis „Włocławek-Gdynia“

„ Vis daugiau žmonių sužino apie daug pozityvių permainų, vykstančių mūsų šalyje dėl Europos fondų lėšų, ir kaip šie pinigai palengvina jų gyvenimą, nes ES projektų rezultatai aiškiai pastebimi jų aplinkoje. “

būtent regionų valdžia turės nuspręsti, kaip paskirstyti ES fondų lėšas. Regioninės plėtros ministerija rengia tik bendrąsias naujo programų įgyvendinimo laikotarpio gaires.

▶ Kokie jūsų pagrindiniai 2014-2020 m. programų įgyvendinimo laikotarpio prioritetai?

2014-2020 m. laikotarpiu sanglaudos politika bus pakeista ir bus skatinamos tos investicijos, kurios turi didžiausią teigiamą poveikį ekonomikos augimui. Siekdami 2020 m. Europos strategijos tikslų, tikimės didesnių išlaidų moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai, inovacijoms ir žmonėms. Mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomika taip pat taps kur kas svarbesnė. Regioninė valdžia galės tvarkyti daugiau fondų nei šiuo metu. Daugiau paramos bus suteikta savo verslą steigiantiems žmonėms, taip pat priemonėms, pagerinančioms darbo ir asmeninio gyvenimo balansą, pvz., vaikų lopšelių steigimui darbo vietose ir nuotoliniam darbui namuose, finansuoti. Didžiausia dalis ir toliau teks tvaraus transporto plėtrai. Lėšos bus skiriamos infrastruktūros ir kelių bei geležinkelių plėtrai, investicijoms į aplinkos apsaugą ir energiją, ypač ekologišką energiją.

„Alvernia“ kino studija

MTTP centras klinikoje „American Heart of Poland“

Nauji autobusai Baltstogėje

► **Lenkija užims „Visegrad“ grupės prezidento postą iki 2013 m. birželio. Ką tai reiškia ir kokią įtaką tai turės sanglaudos politikai ateityje?**

„Visegrad“ grupės prezidento postas mums atiteko 2012 m. liepos 1 d. ir jį užimsime metus. Mūsų prezidentavimo laikas sutampa su ypatingai svarbiomis derybomis dėl būsimo ES biudžeto formavimo pabaiga. Bendradarbiaudami su Čekijos Respublika, Slovakija, Vengrija, taip pat ir su Slovėnija, pasiekėme bendrą V4 poziciją dėl 2014-2020 m. sanglaudos politikos. Spalio 12 d. Katovicuose šių šalių ministrai priėmė bendrą deklaraciją dėl pačių svarbiausių klausimų, susijusių su derybų dėl sanglaudos politikos ateityje procesu. Siekiame, kad sanglaudos politika būtų įgyvendinama kaip plėtros politika, naudinga visoms ES valstybėms narėms ir regionams, turinti teigiamą poveikį darbo rinkai ir augimui, Europos ekonomikos inovatyvumui ir konkurencingumui. Ši bendra deklaracija yra svarbus indėlis į ES diskusiją. Ji pristato bendrą Rytų Europos šalių poziciją dėl būsimo sanglaudos politikos vykdymo nauju programų įgyvendinimo laikotarpiu.

► **SUŽINOKITE DAUGIAU**

http://www.mrr.gov.pl/ENGLISH/Strony/main_mrr_eng.aspx

▶ PAŽANGI SPECIALIZACIJA

▷ LAUKIAMO EKONOMIKOS AUGIMO EUROPOJE VARIKLIS

Svarbiausia Europos pastangų padėti valstybėms narėms ir regionams įveikti recesiją dalis yra „pažangi specializacija“ – pažangi konkrečioms vietoms pritaikytos ekonomikos pertvarkymo strategija.

Dabartinė ekonominė krizė išryškino akivaizdų poreikį pertvarkyti viešojo sektoriaus finansus nacionaliniu, regioniniu ir vietiniu lygiu. Apgalvotos išlaidos neturėtų reikšti mažesnių investicijų į žmogiškąjį kapitalą, inovacijas ir tyrimus, nes tai pagrindiniai elementai, galintys nulemti plėtrą.

Inovacijos yra vienas iš pagrindinių 2014–2020 m. regioninės politikos reformos projekto prioritetų, nes inovacijos būtinos norint suteikti impulsą ekonomikos augimui ir sukurti daugiau ir geresnių darbo vietų.

Tačiau norint įveikti recesiją ir ekonominę krizę, ne visos investicijos į tyrimus ir inovacijas yra vienodai efektyvios ir skatina augimą. Ne visos valstybės narės ir regionai gali sėkmingai dirbti visose mokslo ir inovacijų srityse, tačiau kiekviena šalis ir regionas turi potencialą pasižymėti kurioje nors srityje. Ne visos šalys ir regionai turi reikalingą įmonių ir žinių institucijų kritinę masę, taip pat neturi pakankamai socialinio kapitalo, būtino norint sėkmingai bendradarbiauti šiame inovacijų kontekste ir dalyvauti pasaulinėje konkurencinėje kovoje dėl vietos rinkoje ar formuojant naujas rinkas. O kai trūksta viešųjų išteklių, galima finansuoti ne visus atskirus tyrimų ir inovacijų projektus.

Pažangi specializacija – tai būdas siekti pažangos. Ji išreiškia ekonomikos augimą ir apgalvotas viešąsias išlaidas. Taigi, pažangi specializacija yra pagrindinė pavyzdinės „Inovacijų sąjungos“ iniciatyvos veikla Europos 2020 m. darbotvarkėje, siekiant pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo.

Pažangi specializacija reiškia, kad valstybė narė arba regionas pasirenka ribotą prioritetų skaičių, atsižvelgdama į savo stipriausias puses ir pranašumus, palyginti su kitais, taip pat į didžiausią ilgalaikio poveikio potencialą. Toks požiūris turi padėti regionams suvokti savo tikrąjį naujovių įgyvendinimo

potencialą ir savo pramonės bei žinių struktūras perorientuoti į besiformuojančias pramonės šakas bei paslaugas ir tarptautines rinkas. Pažangios specializacijos tikslas – pertvarkyti ekonomiką, kad būtų galima gauti daugiau pridėtinės vertės ir imtis konkurencingesnės veiklos.

„**Tyrimai – tai pinigų pavertimas žiniomis. Inovacijos – tai žinių pavertimas pinigais.**“

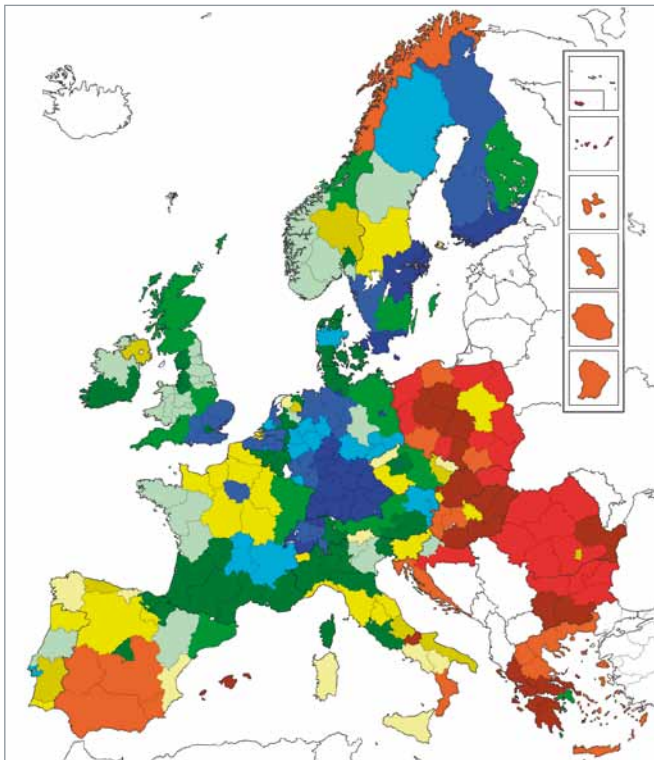
Geoffrey Nicholson – 3M (3M užima trečią vietą „Booz & Company“ 2012 m. tyrime „Pasaulinė inovacija 1000“ („The Global Innovation 1000“), tačiau užima tik 86 vietą MTTP išlaidų atžvilgiu)

Pažangi specializacija – tai požiūris, kurį Europos Komisija dabar įtraukia į savo sanglaudos politikos programas. Tyrimų ir inovacijų strategijų kūrimas, pagrįstas pažangios specializacijos koncepcija, iki 2014 m. yra viena iš būtinų sąlygų gauti struktūrinių fondų paramą.

Kas yra pažangi specializacija?

Trumpai tariant, pažangi specializacija reiškia naujos kartos tyrimų ir inovacijų politiką, kuri numato daugiau nei klasikinės investicijos į tyrimus ir technologijas, taip pat bendrą gebėjimą kurti inovacijas. Pažangios specializacijos strategiją nuo įprastos inovacijų strategijos skiria tai, kad:

- Jos įrodymų bazė apima ne tik įprastus tyrimų ir įgūdžių problemas, bet atsižvelgia į visus veiksnius, pvz., geografinę vietą, populiacijos struktūrą, klimatą, gamtinius išteklius ir paklausos klausimus, pvz., visuomeninius poreikius, galimus klientus, viešojo sektoriaus inovacijas. Ji skatina šalį arba regioną savo unikalias žinias ir gamybinį pajėgumą panaudoti naujuose deriniuose ir inovacijose.
- Pažangi specializacija nėra tiesiog iš viršaus nuleistas sprendimas, o sukurtas ir įgyvendintas dinamiškų verslo atradimų procesas, apimantis bendrą suinteresuotųjų asmenų vadovavimą.

►2012 m. regioninė inovacijų vertinimo suvestinė

LYDERIS – AUKŠTAS	SEKĖJAS – VIDUTINIS	NUOSAUKUS – ŽEMAS
LYDERIS – VIDUTINIS	SEKĖJAS – ŽEMAS	KUKLUS – AUKŠTAS
LYDERIS – ŽEMAS	VIDUTINIS – AUKŠTAS	KUKLUS – VIDUTINIS
SEKĖJAS – AUKŠTAS	NUOSAUKUS – VIDUTINIS	KUKLUS – ŽEMAS

►SUŽINOKITE DAUGIAU

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/index_lt.htm

- Ji išsiskiria pasauline galimų konkurencinių pranašumų, rinkų ir galimo bendradarbiavimo su inovatoriais perspektyva, nepaisant geografinių ribų.
- Ji orientuota ne į naujų žinių kūrimą, bet atkreipia dėmesį į turimas žinias ir technologijas, skatindama visų įmonų formų inovacijas, įskaitant *inter alia* organizacines, rinkodaros, vartotojų skatinamas ir socialines inovacijas.
- Tai apima prioritetų nustatymą stingant išteklių, ir investicijų nukreipimą pagal santykinius pranašumus, siekiant sukaupti kritinę masę ir pranokti kitus diferencijuojant šalis ar regionus.
- Pažangi specializacija nereiškia, kad bus renkami kokio nors sektoriaus ar technologijų nugalėtojai, veikiau tai sektoriaus ir technologijų derinimas. Kai kuriuose regionuose išskyrimas gali tapti sektorių bendradarbiavimo ir žinių sklaidos atramos tašku tiek pačiame regione, tiek išoriškai su kitais regionais.

Kaip kurti pažangios specializacijos strategijas

Pažangios specializacijos kelias reikalauja aiškiai suvokti šalies arba regiono stipriąsias ir silpnąsias vietas ir galimybę jas derinti su tvirta lyderyste ir bendra inovacijomis suinteresuotų asmenų vizija.

Bandant atrasti, kuriose srityse šalis ar regionas turi potencialą išsiskirti iš kitų ir sėkmingiau konkuruoti, svarbiausia yra „verslo atradimo procesas“. Verslo atradimo procesas – tai kūrybingi problemų sprendimai derinant turimus išteklius ir naujus partnerius, rizikuojant, eksperimentuojant, ieškant naujų idėjų tam tikrose vertės grandinėse ir išbandant naujas vertės grandines. Svarbiausia niekada nepamiršti svarbiausio tikslo – inovacijų: inovatyvių sprendimų įgyvendinimo rinkoje ir tokiu būdu skatinamo augimo bei naujų darbo vietų.

Įmonės gali geriausiai nujausti naujas galimybes, kurios padės atrasti, ką šalis gali sėkmingai sukurti, ir tiksliai nurodyti MTTP bei inovacijų sritis ateityje. Klausimas, kaip jas įtraukti į šį strategijos formavimo procesą.

Taip pat reikia pradėti kreipti dėmesį ne tik į dideles kompanijas ir įprastus klientus, bet į jaunus verslininkus, MVĮ, ką tik įsteigtas įmones ar net ne pelno siekiančias organizacijas, nes jie gali nujausti, kuo galima išsiskirti. Gamybos sektorių derinant su paslaugomis galima įgyvendinti visiškai naujų verslo modelių ir skatinti šalies ar regiono naują ekonominę dinamiką.

„Pažangios specializacijos strategijų tikslas – skatinti eksperimentus esamose ir naujose veiklos srityse ir koreguoti politikos nuostatas, atsizvelgiant į iš šių eksperimentų išmoktas pamokas. Pažangiai specializacijai būtina efektyvi ir aktyvi politikos intervencijų (pvz., politikos nuostatų ir politikos įgyvendinimo priemonių derinimo, tarkim, politikos nuostatų grupių) koordinacija norint įgalinti strateginę koordinaciją. Taip pat būtina, kad ne tik politikos kūrėjai, bet ir įvairios suinteresuotosios šalys, įskaitant įmones, turėtų ilgalaikę viziją. Tuo pat metu kyla būtinybė priimti ryžtingus sprendimus sudėtingu permainų laikotarpiu, esant griežtiems biudžeto apribojimams.“

OECD – Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, apibendrinamoji ataskaita dėl inovacijų nulemtu augimo regionuose: pažangios specializacijos vaidmuo, 2012 m.

„Bendras kūrimas – tai požiūris, kai į inovacijų procesus kur kas labiau tiesiogiai įtraukiami piliečiai, įmonės ir kiti pagrindiniai viešųjų paslaugų gavėjai. Siekiama ne tik perprasti esamus iššūkius, bet ir kurti ateitį kartu su žmonėmis, o ne jiems.“

Christian Bason – Danijos inovacijų skyriaus „MindLab“ direktorius

Šiame procese svarbus vaidmuo taip pat tenka tyrimų organizacijoms, universitetams, kūrybiniais sektoriams, viešosioms institucijoms ir pilietinei visuomenei. Kartu jie turi geriausias galimybes atrasti sritis, kuriose regionas galėtų pranokti kitus, atsižvelgiant į esamas galimybes ir produktyvius išteklius. Kiekybinių pasitenkinimo apklausų gali nepakakti, nes jos pateikia tik retrospektyvų vaizdą, o ne pažangias ir kūrybiškas idėjas, kaip tai gali padaryti bendri kūrybiniai procesai.

Padėtis regionuose

NTTI atliktas regionų padėties įvertinimas atskleidė, kad paprastai regionai susiduria su sunkumais siekiant ugdyti visuotinį požiūrį ir atvirumą pasauliui.

Taigi yra aiški būtinybė regionams orientuotis į galimas stipriąsias puses, kurias galima realizuoti ateityje. Ir tai turi būti svarstoma tarptautiniu, ne tik tautiniu ar regioniniu mastu.

Regionai turėtų priimti gerai apgalvotus ir pagrįstus pasirinkimus, o ne skirstyti fondų lėšas be jokio realaus poveikio. Kol kas regionų prioritetai yra per platūs, todėl jų poveikis menkas, taip pat atrodo, kad per daug dėmesio skiriama gamybos pramonės šakoms, o ne naujiems sektoriams ir paslaugoms.

Vis dar nepakanka paklausos skatinimo ir patekimo į rinką priemonių, taip pat paramos tyrimų ir inovacijų galimybėms, be to, vis dar trūksta nacionalinės ir regioninės valdžios koordinuotų veiksmų.

S3 PLATFORMOS PARAMA

Tyrimų ir inovacijų strategijų kūrimas pažangiai specializacijai yra sudėtinga užduotis, ypač šalyse, kuriose nėra inovacijų politikos kūrimo įtraukiant suinteresuotąsias šalis tradicijų ar patirties ją įgyvendinant ir vertinant. Šios strategijos gali tapti tikru iššūkiu net ir toms šalims, kuriose puikiai veikia inovacijų ekosistemos, kadangi reikia nustatyti prioritetus ir priimti sudėtingus sprendimus. Todėl Komisija sukūrė priemonių, kad padėtų valstybėms narėms ir regionams sukurti savo individualias pažangios specializacijos strategijas. Pažangios specializacijos platforma (S3 platforma), kuriai vadovauja Naujų technologijų tyrimų institutas (NTTI – vienas iš septynių ES Jungtinio tyrimų centro institutų), aktyviai dalyvavo kuriant pažangios specializacijos koncepciją ir jos politikos implikacijas. Ji kolegoms ir ekspertams teikia patarimų, prieigą prie duomenų medžiagos, konsultacinę ir metodologinę pagalbą, geros praktikos pavyzdžių ir bendrą mokymosi priemonių. S3 platforma šiuo metu apima daugiau nei 100 registruotų regionų ir dvi valstybes nares (Slovakiją ir Lietuvą). Ji organizuoja *inter alia* seminarus, mokymą ir kolegų įvertinimus tarp politikos kūrėjų, kurie padeda kurti pažangios specializacijos tyrimų ir inovacijų strategijas (PSMTI).

►SUŽINOKITE DAUGIAU
<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home>

▷ ITALIJA KRYŽKELEJE

2012 m. rugsėjį Europos Komisija suorganizavo seminarą Bari mieste, skirtą pažangiai specializacijai Italijos regionuose. Jo tikslas buvo paskleisti informaciją apie pažangios specializacijos koncepciją ir jos įgyvendinimą, kurį atlieka nacionalinių ir regioninių institucijų vadovai, strategijos kūrėjai ir ES fondų valdymo institucijos, 2014–2020 m. programų įgyvendinimo laikotarpiu.

Tai buvo vienas iš įvadininių seminarų, organizuotų ES, norint paskatinti perėjimą prie pažangios specializacijos.

Bari renginį galima laikyti Italijos atsaku į strategijos „Europa 2020“ tikslus. Buvo pripažinta, kad tikrai dirbant kartu galima rasti būdą padidinti Italijos konkurencingumą.

Italija, kaip ir daugelis kitų šalių, šiuo metu atsidūrusi kryžkeleje. Finansinio tvarumo, augimo ir piliečių gerovės atkūrimas priklauso nuo šiuo metu priimamų kritinių sprendimų.

Italijos regionai pagal BVP procentą, išleidžiamą tyrimams ir inovacijoms, nesiekia ES 27 šalių vidurkio.

Pastaruosius dešimt–penkiolika metų šalies augimas buvo mažesnis nei vidutinis, o konkurencingumas mažėjo. Šiuo metu įgyvendinamos struktūrinės reformos, skirtos vangiam ekonominiam augimui įveikti.

Tikimasi, kad pažangi specializacija gali tapti katalizatoriumi.

Investicijos į inovacijas

Visoje Europoje greta regionų ir šalių, kurios susiduria su rimtomis konkurencingumo ir vangaus produktyvumo problemomis, yra dinamiškų regionų.

„Pažangi specializacija ypač reikalinga šiuo ekonominės krizės laikotarpiu, kai viešasis biudžetas drastiškai sumažintas. Tai geriausias (jei ne vienintelis) būdas optimizuoti viešųjų investicijų į tyrimus ir inovacijas naudą. Pagrindinis poveikis, kokio tikimasi, tai augimas ir sėkmingas plėtojimas tų sektorių, kuriuose mūsų regioninė ekonomika gali būti konkurencinga pasaulinėse rinkose, galbūt netgi pakeičiant (ir modernizuojant) regiono gamybinį modelį. Pagrindiniai numatomi sunkumai kyla iš pasirinkimo: viešiesiems vadovams sunku priimti sprendimą sutelkti išteklius keliems prioritetams ir visa kita palikti tarsi „be paramos“, galimas didelis daugelio sektorių spaudimas. Reikia priimti iššūkį ir į šį procesą įtraukti visą pilietinę visuomenę, taikant labai atvirą valdymo sistemą, įtraukiančią visas suinteresuotąsias šalis. Pažangi specializacija – tai nereiškia, kad reikia viskam rasti bendrą sprendimą. Priešingai, jis turi būti konkretus kiekvienai teritorijai, šaliai ar regionui, paremtas individualiais ištekliais ir stipriosiomis pusėmis. Tai reiškia specializavimąsi toje srityje, kurią išmanai geriausiai, išsiskyrimą iš kitų ir rinkos nišų, kuriose esi nenugalimas, suradimą.“

Gregorio Muñoz Abad – Komisaro pavaduotojas mokslo ir technologijų reikalams, Kastilija-La Manča regioninė vyriausybė

Pažangi specializacija suteiks viešosioms privačioms įstaigoms galimybę suvokti savo kompetencijos sritis, o tai gali būti ypač naudinga, kadangi jos pagrįstos tyrimų pramonės ryšių kritine mase ir sudaro sinergijas ir papildomus veiksmus su kitomis sritimis nacionaliniu ir bendruomeniniu lygiu. Strategijos dinamika yra pats kritiškiausias veiksnys. Gerai apibrėžta *ex-ante* monitoringo ir įvertinimo sistema ir gera valdymo bei bendravimo su instituciniais ir socioekonominiais partneriais struktūra gali būti labai naudinga sprendžiant šias problemas. Nors pažangios specializacijos pobūdis kiekviename regione ir kiekvienoje specializacijos srityje gali skirtis, šio atsako kūrimo ir stebėjimo metodas yra universalus ir galioja visoje Europoje.“

Adriana Agrimi – Apulijos regionas

Ši situacija aktuali ir Italijoje. Iš tikrųjų, ekonominė krizė atskleidė struktūrinius konkurencingumo trūkumus ir inovacijų trūkumą daugelyje Italijos regionų – ne tik mažiau išsivysčiusiuose pietiniuose regionuose, bet, kas kelia didesnę nerimą, ir labiausiai išsivysčiusiose srityse centrinėje bei šiaurinėje šalies dalyje.

Inovacijoms Italijoje ketinama išleisti apie 20 mlrd. eurų, iš kurių 15 mlrd. bus nukreipta į keturis konvergenciją patyrusius regionus – Kampaniją, Kalabriją, Siciliją ir Apuliją.

Tai padvigubins išlaidas, todėl kyla rimtas klausimas, ar teritorijos bus pajėgios panaudoti šiuos išteklius. Iš tikrųjų, nors kai kurie Italijos regionai yra gana išsivystę, konvergenciją patyrusiuose regionuose (ateityje „mažiau išsivystę“ regionai) jau siekiama fondų lėšų pagal įvairias programas.

Tai ypač tinka kalbant apie išteklius, skirtus tyrimams ir inovacijoms. Šiai sričiai skiriamos sumos įgyvendinant programas ateityje turėtų tikrai augti, o pagrindinis iššūkis yra sudaryti sąlygas kurti ir įgyvendinti efektyvias strategijas ir programas.

NTTI S3 platforma gali palengvinti reikalingos transformacijos įgyvendinimą ir Italijos regionai yra labai skatinami prisijungti prie platformos ir pasinaudoti siūloma parama.

Konvergencijos skatinimas

Italijos valdžia planuoja įsteigti nacionalinį bandomąjį komitetą, turintį sukurti pažangios specializacijos strategijas atskiriems regionams ir padėti skatinti konvergenciją bei konkurencingumą. Įgyvendinant šias strategijas, regionai turės „kūrybiškai“ nurodyti savo prioritetus. Taip pat jie turės apibrėžti savo padėtį, atsižvelgiant į kitus regionus, ir pagal tai nustatyti savo pranašumus.

Privataus kapitalo įtraukimas yra svarbus veiksnys ir bus aiškus politikos sėkmės indikatorius. Reikės sukurti mechanizmą, bendrai finansuojamiems projektams įgyvendinti ir palengvinti privačių finansinių dalyvių įtraukimą.

Viešųjų pirkimų politika turės būti perorientuota į inovacijas, o tai reiškia didesnę dėmesį inovacijų kriterijui pasirinkimo procedūrose.

Reikės sukurti tokius indikatorius, kurie būtų aktualūs ir juos būtų galima lanksčiai ir patikimai stebėti.

Įgyvendinant regionines strategijas ypač svarbu naudotis reikiamomis analitinėmis priemonėmis, norint priimti visiškai įrodymais pagrįstus sprendimus. Būtina sukurti žinių valdymo sistemą, kuri leistų fiksuoti projektų informaciją ir taip skatinti mokymosi procesą.

► SUŽINOKITE DAUGIAU

Bari seminaro išvados:

<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/past-events>

▷ KAS TOLIAU

Seminaras Bari buvo vienas iš daugiau nei 10 nacionalinių įvadinųjų renginių ir tarptautinių konferencijų, kuriose susirinko nacionaliniai ir regioniniai inovacijų politikos dalyviai, kad sužinotų ir aptartų pažangią specializaciją ir jos reikšmę įgyvendinant inovacijų politiką.

Šiuo metu maždaug du trečdaliai regionų ir valstybių narių, kurios tikisi pateikti pažangios specializacijos strategiją, jau pradėjo savo strategijos formavimo procesą. Be S3 platformos, Komisija šį procesą palengvina, pateikdama individualias dabartinės padėties ekspertų analizes šalyje ar regione. Tai politikos kūrėjams nurodo tolesnius veiksmus, kurių gali reikėti norint laikytis sąlygų, nustatytų struktūrinių fondų nuostatose.

Į ekspertus, kurių paslaugomis naudojasi Komisija, taip pat gali kreiptis regionai ir valstybės narės, kurios norės su ekspertais sudaryti sutartis dėl analizės ir patarimų, susijusių su pažangios specializacijos procesu, pvz., per techninės pagalbos biudžetą. Tačiau galiausiai šalis arba regionas, o ne ekspertai, turės priimti svarbiausius sprendimus dėl pasirinkimų ir prioritetų, PSMTI iniciatyva padės nacionaliniams ir regioniniams atstovams pasimokyti iš praeities inovacijų strategijų patirties ir turėtų padėti jiems nustatyti, kas jų regioną ar šalį daro unikalią ir išskirtinę inovacijų ir ekonomikos plėtros atžvilgiu.

„Pažangios specializacijos kaip politikos proceso specifiškumas yra tas, kad ji apima „vertikalius sprendimus“ – t. y. tam tikrą konkrečių technologijų ir žiniomis pagrįstos veiklos prioretizavimą norint išteklius sutelkti keliuose srityse. Tačiau šie vertikalūs sprendimai kelia pavojų, kad politikos kūrėjai kišis į rinkos procesus (išrinkdami laimėtojus). Todėl pažangios specializacijos koncepcija pirmiausia remiasi procesu ir instrumentais, kurie leidžia vertikalųjų prioritetų pasirinkimų logiką suderinti su galinga rinkos eksperimentų bei tyrimų sistema (verslo atradimai).“

Prof. Dominique Foray, kuris pirmas sukūrė terminą „pažangi specializacija“, vadovauja Ekonomikos ir inovacijų valdymo skyriui „École Polytechnique Fédérale de Lausanne“, esančiame „Collège du Management de la Technologie“.

► SUŽINOKITE DAUGIAU

► Pažangios specializacijos faktų rinkinys:
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/smart_specialisation_lt.pdf
 Pasiekiama visomis kalbomis šiame puslapyje:
http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/proposals_2014_2020_lt.cfm

► „Pažangios specializacijos tyrimų ir inovacijų strategijų (PSMTI) vadove“ pateikiamos metodologinės gairės politikos kūrėjams ir įgyvendinančioms institucijoms, kaip kurti, rengti ir įgyvendinti nacionalinę / regioninę PSMTI.
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/smart_specialisation/smart_ris3_2012.pdf

► „Pažangaus ir tvaraus augimo suderinimas naudojant pažangią specializaciją“ („Connecting Smart and Sustainable Growth through Smart Specialisation“) – tai praktiškas vadovas, kaip į PSMTI integruoti tvarų augimą, ekoinovacijas ir ekosistemos tikslus.
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/green_growth/greengrowth.pdf

Suinteresuotųjų šalių įtraukimas

Akivaizdu, kad suinteresuotųjų šalių įtraukimas yra itin svarbus veiksnys norint padėti nustatyti regiono nišą ir jį išskiriančias ypatybes ir priimti svarbius ir kartais sudėtingus sprendimus dėl prioritetų.

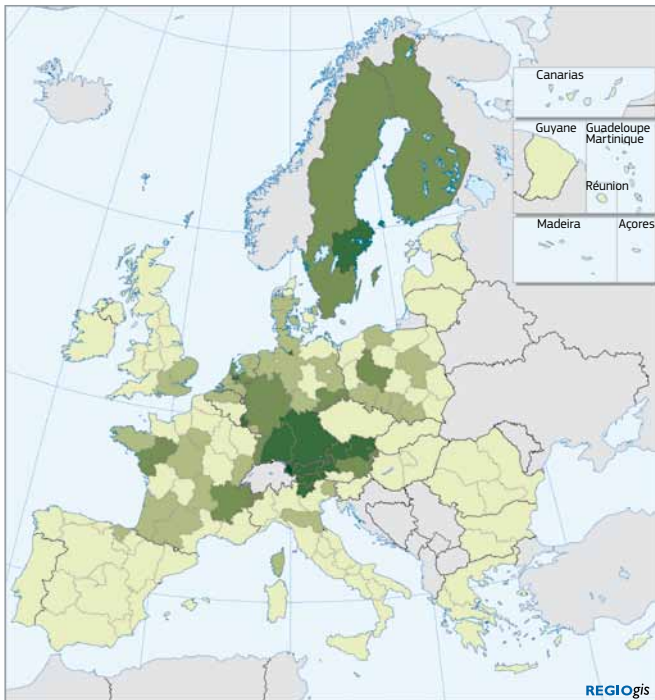
Labai svarbu, kas suinteresuotosios šalys būtų įtrauktos į praktinį kooperavimą ir bendrą vadovavimą, kad galėtų dirbti kartu.

RIS3 iniciatyva gali tapti grandimi, teikiančia analitinę pagalbą, patariamąją medžiagą, mokymą, kolegų nuomonę, nacionalinius ir tarptautinius renginius, kurie turi paskatinti verslo atradimo procesus, sudarančius pažangios specializacijos esmę.

▶ NEPAISANT EKONOMINĖS STAGNACIJOS GYVENIMO KYBĖ REGIONUOSE IŠLIEKA AUKŠTA

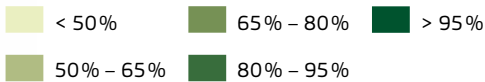
Kaip buvo galima nuspėti, naujoji „Eurobarometer“ suvestinė „A view from the regions“ (Regionų apžvalga), atlikta Europos Komisijos nurodymu, pateikia pesimistišką bendrą vaizdą. Tačiau yra ir stebinančių bei padrašinančių rezultatų.

Turbūt nestebina, kad didelės ekonominės krizės viduryje beveik trijuose ketvirtadaliuose apklaustų ES regionų žmonės yra pesimistiškai nusiteikę dėl ateities, tačiau yra keli stulbinantys skirtumai tam tikruose regionuose ir netikėti optimizmo šaltiniai. Rengiant suvestinę nuo 2012 m. rugpjūčio 20 d. iki rugsėjo 15 d. telefonu buvo apklausta daugiau nei 50 000 žmonių, po 300 iš kiekvieno apklausto regiono. Apklausiami žmonės pasirinkti atsitiktiniu būdu renkant telefonų numerius (fiksotojo ir mobiliojo ryšio). Apklausa vykdyta 170 ES regionų visoje ES teritorijoje. Apklausiamų regionų pasirinkimas pagrįstas hibridiniu NUTS1/NUTS2 modeliu.

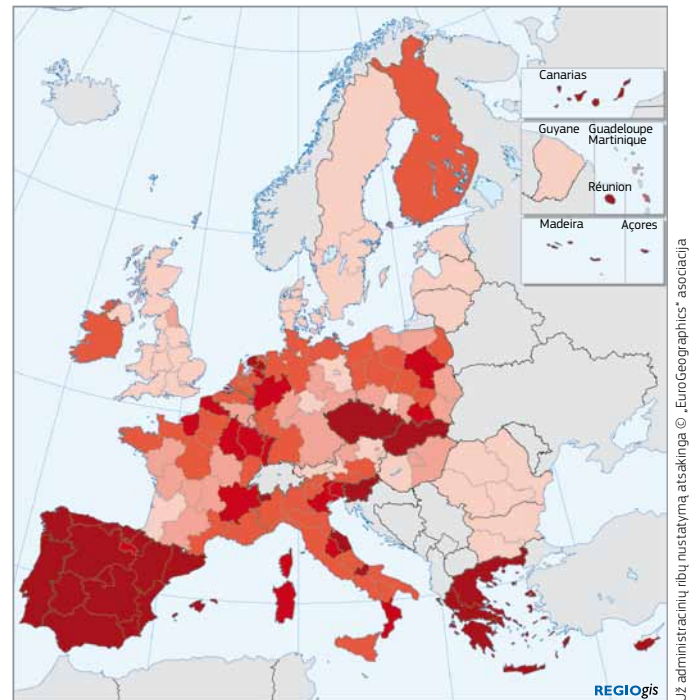

▶ Ekonominė situacija regione

% ATSAKĖ, KAD „GERA“

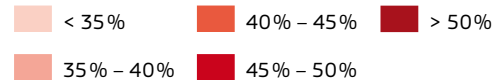

Šaltinis: „Flash Eurobarometer 356“

▶ Lūkesčiai dėl ekonominės situacijos regione

% ATSAKĖ „PRASTESNĖ“

Šaltinis: „Flash Eurobarometer 356“

Dabartinė situacija

Paklausti, ką mano apie dabartinę ekonominę situaciją savo regione, 110 iš 170 apklaustų regionų daugiau nei 50 proc. žmonių pateikė nuomonę, kad situacija yra bloga. Tačiau buvo ir įspūdingų kontrastų – 96 proc. austrų Vorarlberge mano, kad jų ekonomika yra sėkminga, o Portugalijos Continente taip galvoja tik 4 proc.

Ateities perspektyvos

Paklausti, kokių ekonominės situacijos pokyčių jie tikisi per ateinančius 12 mėnesių, 125 iš 170 regionų žmonės nusiteikę labai pesimistiškai.

Apskritai 45 proc. mano, kad niekas nepasikeis, o 42 proc. galvoja, kad situacija blogės. Tik 10 proc. numato pagerėjimą.

Visgi nemažai optimizmo pastebėta Švedijoje, Danijoje, Latvijoje, Estijoje ir Bulgarijoje. Tačiau negatyvumo lygis Graikijoje, Kipre, Čekijos Respublikoje, Slovakijoje, Slovėnijoje, Ispanijoje ir Portugalijoje buvo neįtikėtinais didelis.

Šie rezultatai tikriausiai turės strateginių padarinių ES struktūrinių fondų panaudojimui ir jų nukreipimui, atsižvelgiant į tokį svyravimą.

Prioritetų klausimai

Paklausti, kokios dvi pagrindinės problemos jų regione, net 55 proc. nurodė nedarbą, o 31 proc. – ekonominę situaciją.

Aplinkosaugos problemas, kurios nepamirštos kaip prioritetas, nustelbė rūpesčiai, susiję su nedarbu ir ekonomikos silpnėjimu, o „smegenų nutekėjimas“ kelia didesnę rūpestį (15 proc.) nei imigracija (12 proc.). Aplinkosaugai teko tik 8 proc., o nusikalstamumui – 17 proc.

113 iš 170 regionų nedarbas paminėtas kaip pagrindinė problema daugiau nei pusės žmonių, o 46 regionuose tą patį atsakymą pateikė daugiau nei 70 proc. 15 regionų Ispanijoje, 12 Prancūzijoje, 7 Italijoje, 7 Lenkijoje, 2 Portugalijoje, 1 JK ir visa Slovakija bei Vengrija.

Ir vėlgi stebina didžiuliai skirtumai – 91 proc. nurodė nedarbą kaip vieną iš dviejų pagrindinių problemų Warminko-Pomorskie regione (PL) ir tik 11 proc. Jorkšyre ir Humberyje (JK).

Gyvenimo kokybė

Nepaisant dominuojančio pesimizmo, paprastai europiečiai labai teigiama vertina gyvenimo kokybę savo regione – 70 proc. sako, kad ji gera, ir tik 28 proc. – kad bloga.

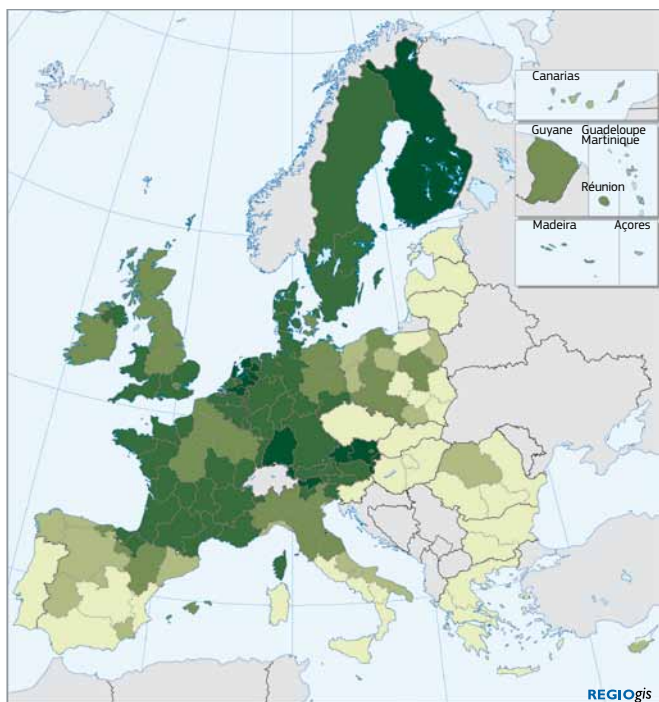
137 iš 170 apklaustų regionų daugiau nei pusė žmonių gyvenimo kokybę savo regione vertina kaip gerą.

Labiausiai patenkinti yra Austrijos, Suomijos, Liuksemburgo, Nyderlandų ir Švedijos piliečiai. Visuose šių šalių regionuose

► Kokios, jūsų nuomone, dvi svarbiausios problemos, su kuriomis (mūsų regionas) susiduria šiuo metu? (daugiausia 2 atsakymai)

	DIDŽIAUSIA/ MAŽIAUSIA	VIDUTINĖ
1. Nedarbas	91 % / 16 %	61 %
2. Ekonominė situacija	67 % / 13 %	32 %
3. Sveikatos apsaugos sistema	59 % / 4 %	20 %
4. Žmonės ir (arba) verslas išsikelia iš regiono	48 % / 1 %	14 %
5. Švietimo sistema	59 % / 1 %	14 %
6. Nusikalstamumas	58 % / 2 %	13 %
7. Imigracija	53 % / 0 %	11 %
8. Aplinkosauga	22 % / 0 %	6 %

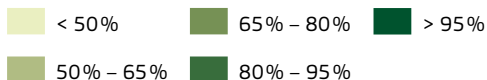
Šaltinis: „A view from the regions“ (Regionų apžvalga) „Flash Eurobarometer 356“

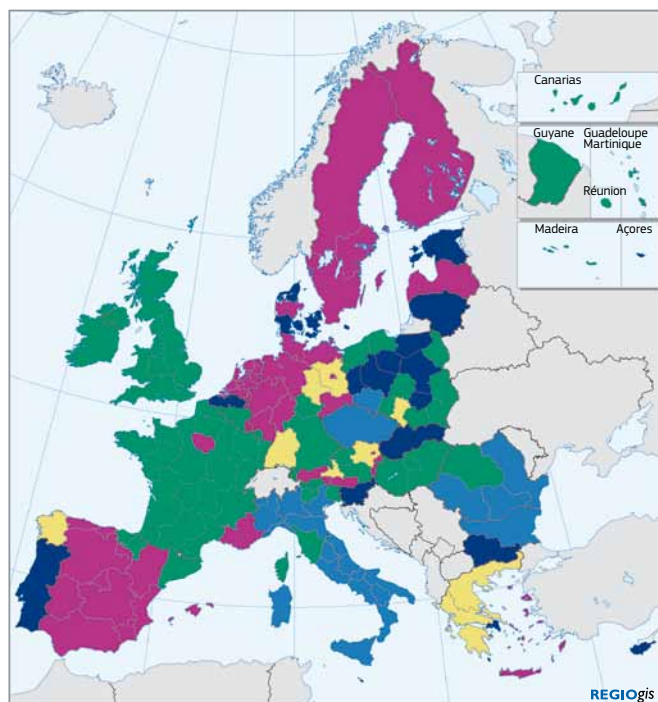
Už administracinių ribų nustatymą atsakinga © „EuroGeographics“ asociacija

► Gyvenimo kokybė regione

% ATSAKĖ, KAD „GERA“

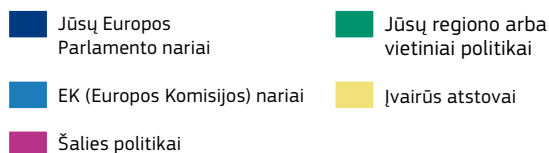

Šaltinis: „Flash Eurobarometer 356“

Už administracinių ribų nustatymą atsakinga © „EuroGeographics“ asociacija

► Gali geriausiai paaiškinti, kaip Europos politikos nuostatos veikia piliečių kasdienį gyvenimą

Šaltinis: „Flash Eurobarometer 356“

užfiksuotas 90 proc. pasitenkinimo lygis („gera“). Ypač Drente (NL) ir Vorarlberge (AT) pasitenkinimo gyvenimo kokybe lygis regione siekė 99 proc.

Ir priešingai – Vengrijos Közép-Magyarország regione 81 proc. sakė, kad jų gyvenimo kokybė yra bloga, taip pat teigė 70 proc. žmonių Kampanijoje (IT), Continente (PT) ir visoje Slovėnijoje.

Paklausus, kokių gyvenimo kokybės pokyčių jie tikisi per ateinančius 12 mėnesių, perspektyvos atrodė mažiau keliančios rūpestį nei dėl ekonominės situacijos. Neigiamas požiūris užfiksuotas 8 valstybių narių regionuose, nors tik 5 iš jų šis neigiamas požiūris ypač ryškus: Kipro, Graikijos, Ispanijos, Slovėnijos ir Slovakijos.

ES aiškinimas

Kokie atstovai gali geriausiai paaiškinti, kaip ES politikos nuostatos veikia piliečių gyvenimą?

Daugelis mano, kad jų šalies (20 proc.) ir vietiniai (21 proc.) politikai gali geriausiai paaiškinti ES politikos nuostatų poveikį. Iš viso 16 proc. mano, kad šį vaidmenį gali geriausiai atlikti jų Europos Parlamento nariai.

Tačiau Nyderlanduose daugiau nei 50 proc. respondentų geriausiai ES aiškintojais laiko savo šalies atstovus, o Prancūzijoje ir JK apie 30 proc. mano, kad ES politikos nuostatas jiems gali geriausiai paaiškinti jų regiono arba vietiniai atstovai. Galiausiai daugiau nei 30 proc. žmonių Danijoje ir Maltoje geriausiai ES nuostatų aiškintojais laiko Europos Parlamento narius.

Iš šios apklausos galima padaryti išvadą, kad visi gali būti ES žinios skleidėjais.

► SUŽINOKITE DAUGIAU
http://ec.europa.eu/health/eurobarometers/index_en.htm

▶ REGIONŲ IR MIESTŲ PLĖTROS INOVACIJOS

„REGIOSTARS“ 2014 M. APDOVANOJIMAI

Europos Komisija kiekvienais metais rengia „RegioStars“ apdovanojimus, kad įvertintų sėkmingiausią miestų ir regioninės plėtros veiklą. Siekiama pristatyti originalius ir inovatyvius projektus, kurie gali tapti įkvėpimu kitiems regionams.

„RegioStars“ 2014 m. apdovanojimų kategorijos:

1 ▶ PAŽANGUS AUGIMAS

MVĮ INOVACIJA

Šioje kategorijoje siūlomi projektai turėtų apimti projektus ar priemones, kurios galėtų įkvėpti kitas viešąsias institucijas sukurti tokį politikos nuostatų derinį, kuris skatintų MVĮ inovacijas. Pavyzdžiui, tokie projektai galėtų padėti sukurti naujus ryšius, kurie palengvintų naujų sektorių susikūrimą ir konkrečioms vietoms pritaikytą ekonomikos pertvarką, skatintų naujas inovacijų formas, teiktų inovatyvią finansinę paramą MVĮ ir palengvintų patekimą į rinką bei MVĮ inovacijų priėmimą.

2 ▶ TVARUS AUGIMAS

EKOLOGIŠKAS AUGIMAS IR NAUJOS DARBO VIETOS ĮGYVENDINANT BIOEKONOMIKĄ

Sanglaudos politika suteikia įvairių galimybių vietos ir regioninėms institucijoms, bendruomenėms bei suinteresuotojoms šalims įgyvendinti projektus bioekonomikos sektoriuje. Projektų, kurie galėtų būti teikiami pagal šią kategoriją, pavyzdžiai apima atliekų mažinimo veiklą, inovatyvių mažo anglies dioksido kiekio technologijų kūrimą ir kitą pažangią veiklą, susijusią su bioenergetikos naudojimu.

3 ▶ INTEGRACINIS AUGIMAS

DARBO VIETŲ JAUNIMUI SUKŪRIMAS

Ši kategorija skirta projektams, remiamiems iš sanglaudos politikos fondų, skirtų padėti kovoti su jaunimo nedarbu. Tokie projektai gali apimti paramos MVĮ tarnybas, kurios padeda jaunimui įsidarbinti ir remia jaunus pradedančiuosius verslininkus.

4 ▶ MIESTAS ŽVAIGŽDĖ

INVESTICIJŲ Į TVARŲ MIESTŲ VIEŠĄJĮ TRANSPORTĄ PROJEKTAI

Ši kategorija apima didelio masto projektų tvaraus miestų transporto srityje kūrimą ir padeda teikti integruotas strategijas, kaip spręsti įvairius su tuo susijusius klausimus. Pavyzdžiui, tokie projektai gali apimti investicijas į tramvajų ar metro sistemas arba į intermodalinius mazgus.

5 ▶ STAMBŪS INVESTICIJŲ PROJEKTAI

EFEKTYVUS ENERGIJOS VARTOJIMAS IR MAŽO ANGLIES DIOKSIDO KIEKIO EKONOMIKA

Pastatams tenka apie 40 proc. CO₂ emisijos ES; todėl būtina didinti energijos vartojimo efektyvumą šiame sektoriuje. Į šią kategoriją patenka didelio masto regioniniai, kelių regionų ar visos šalies projektai, skatinantys investicijas į efektyvų energijos vartojimą, didinantys energijos vartojimo efektyvumą remtinų grupių viešojo apgyvendinimo ar apgyvendinimo projektuose. Siūlomi projektai bus vertinami pagal Sanglaudos fondo panaudojimą, patobulintų pastatų skaičių (m²) ar kitus aktualius indikatorius.

Bandymas pakartoti sėkmę

„RegioStars“ 2014 m. apdovanojimuose bus bandoma pakartoti 2013 m. sėkmę, kai buvo gautas rekordinis 149 paraiškų iš projektų vykdytojų ir ES regionų skaičius. 2014 m. „RegioStars“ apdovanojimų paraiškų teikimo terminas yra 2013 m. balandžio 19 d.

▶ SUŽINOKITE DAUGIAU

Daugiau informacijos apie kategorijas ir paraiškų teikimo tvarką galima rasti čia:
http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/regions_for_economic_change/regiostars_en.cfm

▶EUROPA MANO REGIONE NUOTRAUKŲ KONKURSAS

Parodyti, kiek puikių darbų atlikta visoje Europoje įgyvendinant ES fondų remiamus projektus, ir sužinoti, ką šie projektai reiškia vietinėms bendruomenėms. Tai buvo inovatyvus nuotraukų konkurso „Europa mano regione“, praėjusią vasarą surengto Regioninės ir miesto politikos generalinio direktorato, tikslai.

Simeon Mitkov, Cristina Dumitru Tabacaru, Marek Babula ir Boyan Ivanov atsiima savo prizus iš komisaro Johannes Hahn

Užduotis: nufotografuoti ES projektą, kad šalia būtų matoma informacija apie investuotas ES fondų lėšas, pvz., skelbimų lenta ar informacinis ženklas. Buvo pasiūlytos dvi kategorijos: „Mano projektas“ – atvira ERPF arba Sanglaudos fondo lėšų gavėjams. Ir „Liudytojas“ – atvira visiems, kurie nufotografavo gerą nuotrauką savo regione arba keliaudami po Europą. Konkursas „Europa mano regione“ buvo reklamuojamas ir vykdomas pasitelkus socialines medijas, ypač „Facebook“. Konkursui pateiktos nuotraukos įkeltos į interneto platformą ir balsuota siekiant išrinkti populiariausiųjų sąrašą, iš kurio ekspertų komisija turėjo išrinkti po du kiekvienos kategorijos laimėtojus.

Keturi konkurso laimėtojai keliavo į Briuselį per atvirų durų dieną spalio mėnesį, kur atsiėmė savo 1 000 EUR vertės fotografavimo įrangos prizus iš regioninės ir miesto politikos komisaro Johannes Hahn. Sėkmingas šių metų konkursas paskatino dar kartą jį surengti 2013 m. ir suteikti besiskleidžiantiems fotografijos talentams kitą galimybę parodyti, ką jiems reiškia „Europa mano regione“.

▶1 083

konkursui pateiktos nuotraukos iš ▶27 šalių

▶7 354 balsai

▶1 088 985

apsilankymai socialinės medijos programėlėje

▶1 075

proc. didesnis srautas Europos Komisijos „Facebook“ puslapyje vykstant konkursui ir

▶18 785

didesnis „patinka“ skaičius

▶20–21 psl. pateiktą plakatą galima paprašius gauti A1 formatu: regio-panorama@ec.europa.eu

1. Kategorijos „Liudytojas“ laimėtojas: Cristina Dumitru Tabacaru – projektas: Nicolae Balcescu gatvės modernizacija Mioveni, Rumunija
2. Kategorijos „Liudytojas“ laimėtojas: Simeon Mitkov – projektas: Ryšių kompleksas SERDICA – Sofija, Bulgarija
3. Kategorijos „Mano projektas“ laimėtojas: Marek Babula – projektas: „Sporcik“ sporto stadiono modernizacija – Siemianowice Śląskie, Lenkija
4. Kategorijos „Mano projektas“ laimėtojas: Boyan Ivanov – projektas: Mokyklos komplekso „N.Y.Vapcarov“ rekonstrukcija – Drenovec kaimas, Bulgarija

EUROPE IN MY REGION PHOTO COMPETITION 2012

Regional Policy: www.ec.europa.eu/info/regio

▶SAVO ŽODŽIAIS

SANGLAUDOS POLITIKOS NACIONALINĖS IR REGIONINĖS PERSPEKTYVOS

„Panorama“
dėkinga
už jūsų indėlį!

Panorama dar kartą kviečia pasisakyti pagrindinius sanglaudos politikos „klientus“ nacionaliniu ir regioniniu lygiu, kad jų balsas būtų išgirstas, ir pateikti atsiliepimus apie Europos politikos veiksmus vietiniu lygiu, apie dabartinius pasiekimus ir sėkmę arba pateikti įžvalgų apie pasirengimą kitam programos įgyvendinimo laikotarpiui.

27 ES valstybėse narėse yra daugiau nei 270 regionų, kiekvienas jų turi savo specifinę ekonomiką ir kultūros istoriją ir poreikius, todėl svarbu, kad visų lygių politikos kūrėjai, administratoriai ir pareigūnai žinotų apie tikrąją sanglaudos politikos įtaką paprastiesiems žmonėms.

Šiame leidime *Panorama* pateikia atsiliepimų iš penkių valstybių narių ir regionų, pasidalijusių savo mintimis apie tai, kokią įtaką sanglaudos politika daro jų teritorijai ir piliečiams. Portugalija ir Rumunija peržiūrėjo savo pasirengimą kitam programos įgyvendinimo laikotarpiui 2014-2020 m., o Badenas-Viurtembergas ir Šlėzvigas-Holšteinas apibrėžė 2007-2013 m. laikotarpio rezultatus. O Andalūzija akcentavo paramos regioninei politikai įtaką ir sėkmę per 25 metus.

Panorama dėkinga už jūsų indėlį, padėsiantį rengti kitus leidimus:

▶regio-panorama@ec.europa.eu

▶PORTUGALIJA

▶KITAS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO LAIKOTARPIS IR STRATEGIJA „EUROPA 2020“ IŠ NACIONALINĖS PERSPEKTYVOS

PROJEKTŲ IR DARBO NSPP RYŠKESNI PAVYZDŽIAI

Portugalijos ekonomikoje paskutinį dešimtmetį patiriami sunkumai ir apribojimai kartu su didžiųjų struktūrinių fondų veiklos ir strategijos rezultatų apžvalgomis paskatino 2007-2013 m. Bendrijos programoje priimti selektyvesnę strategiją dėl konkurencingumo ir inovacijų tikslų.

Veiklos programa COMPETE yra nacionalinės konkurencingumo veiksmų veiklos darbotvarkės pagrindas ir variklis, kurio tikslas – reklamuoti ekonomiką remiantis žiniomis ir inovacijomis, gerinti didesnės pridėtinės vertės ir technologijų rinkos segmentų įgūdžius, kelti produkcijos lygį ir didinti eksporto augimą.

COMPETE skatina ryšį tarp mokslo ir rinkos, remia kelių iniciatyvų stimuliavimą ir plėtrą:

- bendrą įmonių, nacionalinių mokslo ir technologijų subjektų MTTP projektų rėmimą;
- pagrindinių skatinančių kūrybingumą ir įgalinančių inovacijas MTTP įmonių kūrimą;
- VMĮ ir jų verslo modelių galimybių rėmimą, skatinimą investuoti į neapčiuopiamus konkurencingumo veiksnius (inovacijas, kokybę, pardavimą ir rinkodarą, tarptautiškumą, dizainą, intelektinę nuosavybę, informaciją ir ryšių technologijas, aplinką ir energijos vartojimo efektyvumą ir t. t.);
- investicinių projektų įgyvendinimą, kai jie išskirtinai susiję su projektais, kurių rezultatai yra naujų prekių gamyba ir naujos paslaugos arba naujų technologijų procesų pradžia, įžengimas į organizacinę arba inovacijų rinką.

Iki šiol buvo remiamos 4679 įmonės, įskaitant 2,7 milijardų eurų ERPF paramą iš 6,2 milijardų eurų investuoti tinkamų lėšų. Paremta daugiau nei 1 500 MTTP projektų, mobilizuojant 528 milijonus eurų ERPF paramos.

Strategija „Europa 2020“ pabrėžia strateginius Portugalijos pasirinkimus, priimtus dabartinėje ES struktūrinių fondų ir konkurencingumo programos darbotvarkėje, didinančius didesnio veiklų sutelktumo poreikį, siekiant padidinti Europos atsigavimą per pažangią specializaciją, tvarų konkurencingumą ir integracinį augimą.

Trys augimo varikliai (pažangus, tvarus ir integracinis) ir septynios pavyzdinės iniciatyvos veikia kaip katalizatoriai mobilizuojant skirtingų Europos regionų savitarpio stipriąsias puses ir galimybes. Portugalijoje šie varikliai skatina siekti selektyvios strategijos ir kolektyvinės atsakomybės, kad būtų susitelkta siekiant atkurti pažangų ir tvarų augimą.

Investavimas į tris augimo variklius peraugo į faktinius projektus su konkrečiais rezultatais:

Išmaniosios kojinės

kojinės su galimybe stebėti integruotuosius biometrinius duomenis

Projekte derinama MTTP, patento plėtra ir, pastaruoju metu įvedimas į rinką. Kojinės, pagamintos iš nekenksmingų aplinkai medžiagų naudojant tradicinius procesus, stebi mūsų fiziologinius duomenis, be to, galima šį inovatyvų, technologijomis pagrįstą ir naudotojui patogų produktą parduoti konkurencingomis kainomis.

ERPF investicijos palaiko saulės baterijų plokštelių MTTP projektą

FIORIMA, S.A. yra Portugalijos VMĮ, gaminanti ir parduodanti aukštos kokybės tekstilės pramonės produktus, jai nuo 1985 m. buvo suteikta išskirtinė teisė gaminti kojines. Pasaulinėje konkurencingoje rinkoje įmonė daug investavo į naujų produktų, apimančių naujas technologijas, naujas medžiagas ir pažangias sistemas, kūrimą.

Šis projektas, kuriam vykdyti suteikiamas tarptautinis patentas, apima į kojines integruotą biometrikos daviklių sistemą su galimybe apdoroti, saugoti duomenis ir pateikti kojinių naudotojui PDA telefonu, naudojančiu bet kokią operacinę sistemą (OS, „Android“, „Windows Phone“), informacija, pvz., temperatūrą, širdies ritmą, fizinės būklės funkcijas (nukeliautą atstumą, greitį, kalorijas, mankštos laiką ir kt.).

„IntellWheels“

projektas, kurio tikslas gyvenimo kokybę pagerinti naudojant dirbtinį intelektą ir robotus

„IntellWheels“ – tai novatoriškas projektas dirbtinio intelekto ir robotų srityje, kuris suteiks judėjimo problemų turintiems žmonėms didesnę autonomiją ir pagerins jų gyvenimo kokybę plėtojant platformą, leidžiančią bet kokiam žmogui pakeisti neįgaliųjų vežimėlį į nebrangų išmanųjį neįgaliųjų vežimėlį (CRI), turintį kelis būtinus ergonominius pakeitimus.

Igyvendinant projektą jau pagaminti konstrukcijos prototipai, kuriuos išbandė Portugalijos sergančiųjų cerebriniu paralyžiumi asociacija ir Porto sveikatos technologijų mokykla, be to, moksliniuose žurnaluose išspausdinta ir tarptautinėse konferencijose skaityta 20 straipsnių. Viduriniame etape patvirtinus sistemą, siekiama „CRI IntellWheels“ pakeisti į komercinius produktus, teikiančius didesnę pagalbą vyresnio amžiaus žmonėms ir žmonėms, turintiems sunkių motorikos sutrikimų.

„SolarTiles“

fotovoltinių saulės sistemų kūrimas

MTTP projektas, valdomas įmonės „Revigrés“, sukūrusios laboratorijos lygio keraminių produktų su integruota fotonuostine technologija funkcinis prototipus ir efektyvesnę pastatų dangą (stogą ir fasadą) su integruotomis plonomis fotonuostinėmis plėvelėmis. Šiuose naujuose produktuose derama funkcionalumas, estetiškas vaizdas ir energijos gamyba.

Paula Ascenção

Ryšų vadovujančiosios
institucijos direktorė COMPETE
Ekonomikos ir užimtumo ministerija

RUMUNIJA

REGIONINĖ PLĖTRA 2014-2020 M.: VADOVAUJANČIOSIOS INSTITUCIJOS PASIRENGIMAS

PIRMAS ŽINGSNIS: FUNKCINĖS PARTNERYSTĖS PROGRAMA

Nuo 2012 m. birželio mėn. sukurtos kelios nacionalinės partnerystės struktūros, kurių tikslas užtikrinti konsultacijas tarp nacionalinės, regioninės ir vietinės administracijos, ekonominių ir socialinių partnerių bei pilietinės visuomenės organizacijų, siekiant nustatyti ES lėšų, paskirstytų Rumunijai 2014-2020 m., strateginius tikslus, prioritetus ir paramos sritis.

Todėl, kad būtų užtikrintas papildomas finansavimas, o partneriai būtų įtraukti į programos dokumentų rengimą, įkurti keli komitetai: patariamasis komitetas regioninės plėtros klausimais, patariamasis komitetas turizmo, kultūros ir kultūros paveldo klausimais ir patariamasis komitetas teritorinės sanglaudos klausimais. Visų trijų komitetų veiklą bendrai koordinuoja Regioninės plėtros ir turizmo ministerija (RPTM) ir Europos kultūros ir nacionalinio paveldo reikalų ministerija.

Regioninių ir vietinių institucijų įtraukimas

Bet kaip prie to paties stalo sukviesti nacionalinio, regioninio ir vietinio lygio veikėjus? RPMT regioninės veiklos programos vadovujančiosios institucijos sprendimas – įsteigti patariamąjį

komitetą regioninės plėtros klausimais – institucija, sujungiančią agentūras, regioninės plėtros tarybos narius, viešąją administraciją ir NVO. 45 jos nariai kartu nustato regioninės plėtros prioritetus, apibrėžia rodiklius, įgyvendinimo priemones ir numato finansų paskirstymą kiekvienam regionui.

Iš strategijos „Europa 2020“ regioninių poreikių: įgyta patirtis

Vadovaujančiųjų institucijų ir regioninės plėtros agentūrų darbo susitikimų tikslas – parengti 2014–2020 m. regioninės plėtros planus. Atsižvelgiant į regioninio lygio poreikius, bus nustatytos kelios kryptys, apibrėžiančios kito dešimtmečio Rumunijos plėtros prioritetus, strategines Europos lygio kryptis, ir 2007–2012 m. valdant fondus įgyta patirtis:

- pažangus augimas: regioninės ekonomikos modernizavimas ir įvairinimas, skatinant sektorius kurti pridėtinę ekonominę vertę, inovatyvius produktus ir procesus bei tyrimo ir plėtros veiklas;

- tvarus augimas priemonės, skirtos klimato pokyčiams sušvelninti, energijos efektyvumui didinti, dalytis atsinaujinančiais energijos šaltiniais; teritorinio bendradarbiavimo projektai, turintys didelę įtaką regionui; teritorinės sanglaudos srityje – sutelkimas į tvarią miesto plėtrą ir sektorinės politikos koordinavimą;
- švietimas ir socialinė integracija; didesnis moterų, jaunų žmonių ir vyresnių nei 55 metų žmonių užimtumo rodiklis; tęstinis profesinis mokymas, persiorientavimas ir specializacija; verslumo kultūros plėtra; nebaigusiujų mokyklos skaičiaus mažinimas; baigusiujų universitetą skaičiaus augimas; užimtumo kaimo vietovėse galimybių plėtra.

Administracijos vaidmuo yra užtikrinti sinergiją (skirtingų politikų finansavimo priemonių sutelkimą vienam tikslui), funkcinės partnerystės programą (išaiškinant kiekvieno partnerio atsakomybę ir užduotis), aktyvią komunikaciją apie finansavimo sąlygas, pasirinkimo kriterijus ir procedūras ir efektyvią lėšų valdymo kontrolę.

Ryšių departamentas

Regioninės plėtros ir turizmo ministerija

▶ VOKIETIJA

▶ ERPF – AUGIMO IR PLĖTROS ŠLĖZVIGE HOLŠTEINE VARIKLIS

Dabartiniu 2007–2013 m. finansavimo laikotarpiu Šlėzvigui-Holšteiniui iš Europos regioninio plėtros fondo (ERPF) suteikta vidutiniškai 374 milijonai eurų.

Šlėzvigo-Holšteino federalinės žemės vyriausybė naudoja šias lėšas inovacijomis ir žiniomis pagrįstai ekonomikai, be viso kito, ir verslo konkurencingumui stiprinti. Tačiau taip pat finansuojamos ir vadinamosios branduolio struktūros bei tinklai, tyrimai ir kiti mokymo projektai bei darbuotojų kvalifikacija ir tvari miestų plėtra. ERPF fondai taip pat prisideda prie verslumo iniciatyvų didinimo, regioninių inovacijų galimybių ir vietinio užimtumo plėtros.

Vadinamoji Šlėzvigo-Holšteino veiklos programa buvo pakeista išsamaus vertinimo pagrindu. Programos pataisą

2012 m. balandžio mėn. patvirtino Europos Komisija, todėl finansavimo dar labiau patikslinti dabar nebegalima.

Nuo 2011 m. pabaigos bendroji 878 projektų finansavimo suma sudaro vidutiniškai 862,5 milijono eurų, įskaitant apie 260,7 milijono eurų iš ERPF. Sukurtos 3 704 naujos darbo vietos ir 31 777 darbo vietos išsaugotos.

Pavyzdžiui, Fraunhoferio silikono technologijų instituto (ISiT) Icehojėje plėtra yra vienas iš ERPF bendrai finansuojamų projektų. ISiT yra Icehojės, dinamiškiausios Vokietijos mikroelektronikos vietos, inovacijų srities pagrindas, todėl yra pripažintas būsimų pramonės tyrimų partneris ir galės plėtoti naujas mikrotechnologijos ir nanotechnologijos procedūras, įtvirtindamas savo reputaciją tiek Europoje, tiek visame

Fraunhoferio silikono technologijų instituto (ISIT) Ichehøjėje plėtra yra vienas iš ERPF bendrai finansuojamų projektų

pasaulyje. Ichehøjės Fraunhoferio institute plėtojamos galingų technologijų ir mikrosistemų technologijų sritys šiuo metu yra intensyviai plėtojamos.

ISiT finansuojamas visa 27,45 milijono suma, įskaitant 18,3 milijono iš ERPF. Šio projekto rezultatai: 36,6 milijono eurų suma, papildomai sukurta 1 000 kvadratinų metrų švarios vietos patalpoms ir iš viso 1 000 kvadratinų metrų vietos biurams ir matavimų laboratorijoms. ISiT tada turės pakankamai darbo vietos ilgalaikiam darbui ir tolesnei tyrimo sričių plėtrai, kad išliktų kaip patrauklus šios srities pramonės tyrimų partneris.

Nuo 2011 m. spalio mėn., kai publikuoti parengiamieji reglamentai, Šlėzvigas-Holšteinas intensyviai rengiasi struktūrinio finansavimo laikotarpiui 2014-2020 m., net jei dabar tai vis dar yra puikus sandoris, jei vertintume finansinio neužtikrinimo ir su turiniu susijusios perspektyvos požiūriu.

Šlėzvigo-Holšteino federalinės žemės vyriausybė sveikina stipresnę būsimą ES regioninės politikos orientaciją į strategijos „Europa 2020“ tikslus taip pat fondų koncentraciją į pačias svarbiausias ateities problemas ir uždavinius. Tačiau rūpestingai peržiūrėtos nurodytos kvotos (80 proc. ERPF lėšų trims teminiams tikslams), nes svarbios regioninės įtakos sritys yra per griežtai apribotos.

Todėl Šlėzvigo-Holšteino federalinės žemės vyriausybė palaiko tam tikras endogenines galimybes, tarp jų ir tvarią turizmo infrastruktūrą, išlaikydama daugelio išplėtotų regionų, įtrauktų į derybas Europos ir nacionaliniu lygiu, finansavimą. Kompetencijų turizmo sektoriuje išlaidos ir tobulinimas gali turėti didelės įtakos skatinant išmanųjį, tvarų ir integruotąjį augimą.

Dabar, kai užbaigta socioekonominė analizė ir pranašumų bei trūkumų analizė, orientuojamasi į strategijos „gaminti pagal poreikį“ plėtojamą ir 2014-2020 m. ERPF programos turinį. Taip nutinka, kai intensyviai dalyvauja regioninio lygio, ekonominiai ir socialiniai partneriai bei nevyriausybines organizacijos.

Šlėzvigas-Holšteinas turi didelių lūkesčių, susijusių su nauju finansavimo laikotarpiu.

Rüdiger Balduhn

*Šlėzvigo-Holšteino ekonomikos,
darbo, transporto ir technologijų ministerija*

VOKIETIJA

▶ EKONOMINĖ SĖKMĖ – APLINKOSAUGAI

Regioninio konkurencingumo ir užimtumo programa – ERPF skyrius – Badene-Viurtemberge pasiekė žymių ekonominių ir finansinių rezultatų tam tikru finansavimo laikotarpiu.

Turint 143,3 milijono eurų ERPF lėšų, sulaukta daugiau nei 1,4 milijardo eurų investicijų ir sukurta vidutiniškai 5 000 naujų darbo vietų. 31 milijonas eurų skirta tyrimams ir technologijoms. Be to, kaip ERPF priemonių rezultatas, atkurta vidutiniškai 38 hektarai pramonės, prekybos ir eismo sričių vietų ir išvengta daugiau nei 440 000 tonų CO₂ emisijos.

Struktūrinių pokyčių parama

Rinkų globalizacija, darbo ir laisvalaikio veiklos pasaulyje pokyčiai ir žinių veiksmo reikšmė sukūrė naujų ekonominių iššūkių. Badeno-Viurtembergo federalinė žemė palaiko ERPF valdomus struktūrinius pokyčius naudodama dvi labai skirtingas sąvokas. Iš dalies struktūrinių pokyčių paveiktame Manheimo Jungbušo rajone staigų miesto planavimo pokytį jau inicijavo populiariosios muzikos akademijos konstrukcija, atilikta ankstesniu finansavimo laikotarpiu 2000–2006 m. Šios tik per kelis metus pagarsėjusios visoje Europoje mokymosi įstaigos finansavimas pratęstas ir dabartiniam laikotarpiui, o tai leido pasiūlyti du

kursus magistro laipsniui įgyti: populiariosios muzikos ir muzikos kūrimo pramonės. Gaunant finansavimą iš muzikos pramonės inovacijų grupės buvo sutvirtinta baigusiujų mokyklą nepriklausomybė ir populiariosios muzikos akademijos įtraukimas į esamas ekonomikos struktūras.

Auksinis Pforcheimo miestas, Vokietijos juvelyrikos ir laikrodžių gamybos centras turi ilgalaikės aukso gamybos tradicijas. Įsteigus kūrybos centrą ir pradėjus jam veikti atvertas naujas ilgos juvelyrikos gamybos istorijos puslapis. Kūrybos centras įsteigtas buvusiam ankstyvojo XX a. amžiaus *art nouveau* stiliaus baseine. Įvairių kūrybos pramonės sričių naujos įmonės, projekto ir darbo grupės gali čia nuomotis biurus arba tiesiog laikinai naudotis darbo erdvėmis ar vietomis.

Demografinių pokyčių organizavimas

Kiti iššūkiai, su kuriais susiduria ekonomiškai dinamiška Badeno-Viurtembergo federalinė žemė – demografiniai pokyčiai, senėjanti visuomenė, mažėjantis gyventojų skaičius ir jaunų, gerai apmokytų, turinčių įgūdžių darbuotojų trūkumas. Atsižvelgiant į tokį scenarijų nuo 2008 m. kaip novatoriškos savivaldybių plėtros ES pavyzdinių projektų modeliai sukurti ir įgyvendinti skirtingi projektai.

ES pavyzdinių projektų Gmünderio žinių dirbtuvės (modelis)

Viename iš šių modelių į darbo rinką įtraukti neįgalūs asmenys, kuriais anksčiau rūpinosi institucijos. „Villa Artis“, esančioje Heitersheime, Aukštutiniam Reine, terapinė menų akademija, kurioje atrandami ir puoselėjami specialieji neįgalių asmenų talentai, derinama su kavine. Čia kartu dirba neįgalūs ir sveiki asmenys.

ES pavyzdinių projektų Gmünderio žinių dirbtuvėse laikomasi kitokio požiūrio: mokyklų mokiniams, ypač turintiems mokymosi sunkumų, siūloma užklausinė veiklos galimybė – linksmai ir žaismingai susipažinti su inžinerija ir technologijomis. Taip tikslinė grupė žmonių nuo 8 iki 18 metų supažindinama su techninėmis profesijomis. Abu projektai suteikia galimybių žmonėms, kurie anksčiau neišnaudojo savo potencialo.

Partnerių įtraukimas

Minėtuose projektuose taip pat sudaryta galimybė artimai bendradarbiauti savivaldybei ir kitiems partneriams. Vykstant nuolatiniam dialogui nuo pat projektų pradžios buvo formuojami, keičiami, tobulinami ir koreguojami individualūs modeliai.

Patyrusi ekonominių ir socialinių grupių įsitraukimą į projektus Badeno-Viurtembergo federalinė žemė taip pat pradėjo intensyvų dialogą su ekonominiais, moksliniais, socialiniais ir aplinkosaugos partneriais planuodama naują ERPF veiklos programos finansavimo laikotarpį. Federalinė žemė aiškino savo idėjas apie ERPF programos ateitį, diskutavo su partneriais, keitė juos ir didino jų skaičių dalyvaudama daugiau nei 40 renginių, dialogų forumų, diskusijų ir naujausių pristatymų. Būsimuoju finansavimo laikotarpiu bus susitelkta į aukštesnių švietimo institucijų kaimo vietovėse finansavimą. Decentralizuotos mokymo, mokslo ir tyrimų infrastruktūros gali tapti regionų prekės ženklu.

dr. Georg Ris

ERPF vadovaujančioji institucija, Badeno-Viurtembergo kaimo reikalų ir vartotojų apsaugos ministerija

▶ISPANIJA

▶25 SĖKMINGI ANDALŪZIJOS METAI EUROPOS REGIONINĖJE POLITIKOJE

Prieš kitą programos įgyvendinimo laikotarpį ir įsitraukimą į debatus apie būsimą sanglaudos politiką, Andalūzija atliko 25 metų narystės Europos Sąjungoje apskaitą. Regionas, be visų kitų indikatorių, skatinančių likusių etaloninių ekonomikos šakų konvergenciją, pabrėžia svarbiausius laimėjimus tyrimų, plėtros, transporto, sveikatos ir atsinaujinančios energijos srityse.

Nuo tada, kai Ispanija prisijungė prie ES, Andalūzija gavo vidutiniškai 80 milijardų eurų, iš kurių 41 milijardą eurų – iš sanglaudos politikos. Naudodamasis šiais ištekliais regionas patyrė daugelio sričių ekonominę ir socialinę transformaciją, kuri įgalino jį pasiekti didelę pažangą realios ir simbolinės konvergencijos su kitais regionais srityje. Nuo 1986 m. iki dabar pagal ES vidurkį Andalūzija pakilo 26 konvergencijos

punktais. Tai atspindi tokie indikatoriai, kaip vienam gyventojui tenkantis BVP, kuris padidėjo 5 punktais ir 2011 m. pasiekė 17 587 eurus vienam gyventojui.

Kai kurie investuoti pinigai buvo išleisti tyrimams ir plėtrai, ši sritis išaugo 16 punktų. Vadinasi, BVP dalis, apskaičiuota pagal MTTP išlaidas, išaugo 3,3 punktais, o tai yra 12,6 karto daugiau, palyginti su augimu visoje ES.

Sustiprintos regioninės inovacijų sistemos struktūros ir sinerģija, padaugėjo MTTP veiklų ir sukurti nauji technologijų keitimo mechanizmai. Tai pasiekta sukūrus MTTP infrastruktūros tinklą, suteikus pagalbos MVĮ perimant inovacijas, skatinant verslumą ir padidinus inovacijų finansavimo šaltinius. Taip įgyvendinti inovatyvūs veiksmai, pvz., Andalūzijos technologijų tinklo

kūrimas arba bendros subsidijos inovacijoms, technologijoms ir įmonėms, kurios palaikys inovacijas įmonėse ir jų plėtrą Andalūzijoje. Dar veikiama pagal JEREMIE iniciatyvą, skatinančią tvarią MVĮ paramą, ir JESSICA iniciatyvą, skirtą integruotojo miesto projektų plėtrai.

Plečiama Andalūzijos transporto infrastruktūra – daugėja greitkelių, autostradų ir kelių, taigi gerėja teritorijos fizinė infrastruktūra. Svarbiausi atlikti veiksmai – pradėtos teikti Andalūzijos greitkelio (A-92) ir Seviliją su Madridu jungiančio greitojo traukinio paslaugos. Didelių į transportą investuotų sumų rezultatas – išaugęs greitkelio ruožo kilometrų skaičius; 2010 m. jis siekė 30 km vienam km², 9,1 karto daugiau nei 1985 m., o greitųjų traukinių geležinkelio tinklo ilgis pasiekė 358,6 km.

1986 m. Andalūzijos įmonių, turinčių telematinius tinklus, prieigos prie naujų technologijų procentas praktiškai buvo lygus nuliui, o 2011 m. 95,5 proc. įmonių turėjo prieigą prie plačiajuosčio interneto.

Lygiai taip pat labai reikšminga tapo energijos gamyba iš atsinaujinančių energijos šaltinių. Tiksliau sakant, elektros, pagamintos iš atsinaujinančių energijos šaltinių, dalis nuo 1989 m. (7,9 proc.) iki 2009 m. (19,6 proc.) beveik padvigubėjo. Šis atsinaujinančios produkcijos (ypač saulės, vėjo ir biomasės energijos) augimas leido plėtoti naują, įvairesnės energijos modelį, suderinamą su regiono ekonomine plėtra ir natūralių ekosistemų apsauga. Tam įtakos turėjo ir tvarios energijos kūrimo programos, pvz., „Andalūzija A+“, skatinančios Andalūzijos gyventojų taupymo ir sąmoningo energijos naudojimo kultūrą.

Kalbant apie eksportą, Andalūzijos eksportas nuo 1988 m. išaugo aštuoniais punktais, o tai dvigubai daugiau nei visoje Europos Sąjungoje. Nuo 1988 iki 2011 m. Andalūzijos BVP dalis dėl išaugusio eksporto padidėjo 7,5 procentiniais punktais, o tai yra 1,4 karto daugiau nei visoje ES.

Kita duomenų dalis, nurodanti regiono plėtrą, yra moterų užimtumo rodiklis, kuris nuo 1986 m. išaugo daugiau nei dukart, tai yra 1,6 karto daugiau nei visoje ES. Regiono užimtumo politika skyrė dėmesio moterų užimtumui, skatinama pažeidžiamų grupių integraciją į socialinę ir darbo rinką ir pusiausvyrą tarp šeiminio gyvenimo ir darbo.

Jaučiama ir socialinės politikos srities pažanga, pavyzdžiui, sveikatos srityje – sveikatos centrų skaičius Andalūzijoje išaugo nuo 344 iki 1 597, gyventojų išsilavinimo lygio srityje – asmenų, turinčių aukštąjį išsilavinimą, skaičius išaugo 14,2 procentinio punkto, o tai reiškia, kad per 25 metus daugiau nei milijonas asmenų įgijo aukštąjį išsilavinimą.

CATEC, pažangių kosminės erdvės technologijų centras

Tačiau minėti regiono pasiekimai nebūtų įmanomi be efektyvaus Andalūzijos vyriausybės valdymo ir galimybės panaudoti Europos lėšas. Andalūzija pasižymėjo šiuo valdymo modeliu. Įrodymas – dvi naujausios bendruomenės paramos programos, kurios gavo 1 229 milijardus eurų papildomų išteklių, 11,7 milijardo investicijų įgyvendinta, o tai sudaro 123,6 proc. pradžioje paskirstytų tinkamų išlaidų.

Sanglaudos politika buvo ir vis dar yra svarbus Andalūzijos augimo variklis, todėl Andalūzijos administracija yra kito laikotarpio – finansine prasme ypatingo pereinamojo laikotarpio režimo, garantuojančio galutinį konvergencijos tikslo įgyvendinimą ir perėjimą prie konkurencingumo tikslo – čempionė. Šiuo režimu būtina sutvirtinti gautus rezultatus, sustiprinti ekonomikos struktūrą ir vengti rizikingų finansinių ir ekonominių situacijų. Be to, regione toliau palaikomi kiti indikatoriai, be BVP ir gyventojų skaičiaus, atsižvelgiama į paramos paskirstymą, pvz., nedarbui mažinti, nepamirštant ekonominės krizės regionuose poveikio.

Generalinis Europos fondų ir planavimo direktoratas

Ekonomikos, inovacijų, mokslo ir užimtumo regioninė ministerija, Andalūzijos vyriausybė

▶ EUROPOS REGIONINĖ POLITIKA

ĮKVĖPIMO ŠALTINIS NE ES ŠALIMS

ES regioninė politika laikoma geru praktiniu pavyzdžiu kitoms pasaulio šalims, nes ji vienu metu susidoroja su augimo skatinimo ir geografinių skirtumų mažinimo problemomis.

Augantis ES tarptautinių partnerių poreikis skatina Europos Komisiją diskutuoti dėl politikos, skirtas subalansuotai teritorinei plėtrai. Šalyse, kuriose jaučiamas staigus augimas, pvz., Brazilijoje, Kinijoje ir Rusijoje – interesas užtikrinti, kad šio augimo nauda būtų tolygiai pasiskirsčiusi, verčia ypatingai domėtis regionine politika ir valdymu aukščiausiu politiniu lygiu.

Rytų partnerystėje (EaP), sanglaudos politika vaidina pagrindinį vaidmenį ES santykiuose su šešiomis šalimis – Armėnija, Azerbaidžanu, Baltarusija, Gruzija, Moldova ir Ukraina. Regiono ir miesto politikos generalinis direktoratas palaiko Rytų partnerystės (EaP) strategiją, skatindamas diskutuoti dėl regioninės politikos ir prisidėti prie bandomųjų regioninės plėtros programų vykdymo.

Kaip atsaką į tokį poreikį, Komisija pateikė Susitarimo memorandumą (MoU) dėl regioninės politikos bendradarbiavimo su kaimyninėmis šalimis ir ES strateginiais partneriais, pvz, Kinija, Rusija, Brazilija ir Ukraina, kiekvienas iš kurių susiduria su regioniniais skirtumais ir iššūkiais geresnio valdymo srityje. MoU pateikia etapais įgyvendinamą veiksmų, kurie apima aukšto lygio susitikimus, seminarus, mokymosi vizitus ir techninę pagalbą, darbo programą. Panašiai EaP kontekste turėtų būti pasirašyta bendroji deklaracija su Moldavija ir Gruzija. Su kitais partneriais ir regioninėmis grupėmis Afrikoje, Azijoje ir Lotynų Amerikoje taip pat vykdomas *ad hoc* bendradarbiavimas.

2009 m. Europos Parlamentas suteikė Komisijai įgaliojimą visuotinai remti ES regioninės politikos plėtros modelį ir nuotada suteikti ištekliai bandomiesiems projektams ir parengiamiesiems veiksams. Šios priemonės skirtos regioninės politikos žinioms ir patirčiai, kaip strateginės partnerystės tarp Komisijos ir trečiųjų šalių daliai, kurti, tokiais veiksmais, kaip renginių organizavimas, informacinės veiklos, tinklai ir mokymosi galimybės, kelių šalių praktikos mainai ir galimybių kūrimo tarp regionų, miestų ir valstybių skatinimas.

Pagrindiniai ES regioninės politikos principai, pvz., partnerystė, kelių lygių valdymas, subsidiarumas ir strateginiai bei bendrieji požiūriai, plėtros politiką paverčia pagrindiniu turtu. Jie suteikia galios vietiniams veikėjams, pagerina augimo strategijų efektyvumą, sustiprina bendradarbiavimą tarp viešojo ir privataus sektoriaus ir yra naudingi įgyvendinant plėtros strategiją bet kurioje pasaulio dalyje.

Europos patirtis sprendžiant pagrindines ES regioninės politikos problemas, pvz., tarptautinio bendradarbiavimo, tvarios miesto plėtros, miesto ir kaimo bendradarbiavimo ir regioninių inovacijų strategijų, yra ypač susijusi su išoriniais partneriais.

Diskusijos su ne ES šalimis suteikia ES regionams ir miestams vertingų galimybių skatinti platesnį viso pasaulio bendradarbiavimą ir sutelkti tarptautinę patirtį, kaip susidoroti su bendrai patiriamais sunkumais.

▶ SUŽINOKITE DAUGIAU

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/international/index_en.cfm

Kinijos delegacijos (CETREGIO) vizitas į Olandų paviljoną, pasaulinę sodininkystės parodą „Floriade“ Venle (Nyderlandai)

CETREGIO

2010 m. Generalinis regioninės ir miesto politikos direktoratas pradėjo CETREGIO, Kinijos–Europos regioninės politikos mokymo kursus, kuriuose Kinijos ekspertai pateikiami kaip nuorodos šaltiniai, galintys atskleisti savo regioninės plėtros politiką. Taip pat pateikiamos stiprinančios sąsajos tarp Europos ir Kinijos regionų tolesniam dvišaliam bendradarbiavimui. Mokymą sudaro informatyvios sesijos mažiausiai trijose ES valstybėse narėse, įskaitant paskaitas ir lankymąsi srityse. Europos ekspertai taip pat lankysis Kinijos geros praktikos pavyzdinėse vietose.

Nuo 2010 m. beveik 100 Kinijos institucijų pareigūnų iš 33 provincijos lygio regionų pasidalijo savo patirtimi ir apsilankė geros praktikos pavyzdinėse vietose daugiau nei 40 12 ES valstybių narių regionų. Sesijos apėmė didelę įvairovę regioninės plėtros problemų nuo kelių lygių valdymo ir teritorinės sanglaudos iki statistinių informacijos sistemų bei tvarios miesto plėtros. 2011–2012 m. CETREGIO įgyvendino „Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit“ (GIZ).

Tvari miestų plėtra

2011 m. pagal URBELAC (Europos ir Lotynų Amerikos bei Karibų srities miestų) programą, palaikomą Komisijos ir Tarptautinio Amerikos plėtros banko, aštuoni Amerikos ir keturi Europos miestai keitėsi geros praktikos pavyzdžiais sprendžiant miesto plėtros problemas nuo aplinkosaugos ir švietimo iki mobilumo ir miesto atgaivinimo. 2012 m. prie programos prisijungė penki nauji Lotynų Amerikos ir penki nauji Europos miestai. Komisija ir Japonijos vyriausybė keičiasi patirtimi apie tvarią plėtrą ir konkurencingumą, o ES–Kinijos regioninės politikos dialogas prisideda prie ES–Kinijos partnerystės dėl tvarios urbanizacijos.

Bendradarbiavimas su Brazilija

2007 m. vasario mėn. priimtą Brazilijos regioninės plėtros nacionalinę strategiją labai įkvėpė ES sanglaudos politika. Brazilija kaip nacionalinio augimo ir plėtros variklį įtraukė regioninės nelygybės mažinimą ir skurdo šalinimą bei pabrėžė didelę jų svarbą. Šiuo metu rengiamasi antrai regioninės politikos fazei. Kelios svarbiausios 2007–2012 m. ES–Brazilijos regioninės politikos bendradarbiavimo veiklos:

- 20+ konferencijų, seminarų ir praktinių užsiėmimų tokiomis temomis, kaip kelių lygių valdymas, strateginis planavimas, regioninės inovacijos ir stebėjimas; galimybių kūrimo mokymo programos daugiau nei 150 Brazilijos pareigūnų.
- Dvejų metų regioninė mainų programa, skirta bendradarbiavimo schemoms tarp 14 Brazilijos vidurio regionų ir 14 ES regionų kurti, šeši mokomieji Brazilijos atstovų vizitai į Europą.
- Studija „Teritorinė Brazilijos apžvalga“, kurią remiama ES, atliko OECD, skirta padėti Brazilijos institucijoms mokytis iš sėkmingos tarptautinės patirties.
- Bandomieji projektai, skirti ES (Prancūzijos Gvinėjos) ir kaimyninių Brazilijos Para ir Amapa valstijų bendradarbiavimui gerinti.

Bendra vertė:
4 200 000 EUR
ES įnašas:
3 300 000 EUR

▶ CENTRINĖS EUROPOS PROGRAMA

▶ ŠVARUS, ŽALIAS IR IŠMANUS: TROLEIBUSO PAŽADAS

Troleibusai neteršia oro, važiuoja tyliai ir yra nebrangūs. Tačiau nors viešojo transporto sistemose visame pasaulyje veikia 40 000 troleibusų, pastaraisiais dešimtmečiais jų plėtra sulėtėjo. Centrinės Europos troleibusų technikai ir ekspertai, dalyvaudami projekte TROLLEY stengiasi atskleisti visiškai elektra varomų transporto priemonių galimybes.

Pirmieji troleibusai į Berlyno gatves išvažiavo 19-ajame amžiuje. Kaip ir tramvajai, šie troleibusai energijos savo varikliams gauna iš virš jų nutiestų elektros linijų – būtent todėl jie yra švarios, saugios ir efektyvios miesto viešojo transporto priemonės. Be to, troleibusai turi daug bendro su įprastais autobusais. Važiudami guminėmis padangomis jie veikia tyliai. Jie gali manevringiau apvažiuoti objektus gatvėse, nes jų trasos neriboja bėgiai.

Tačiau keliuose Centrinės Europos miestuose troleibusais pagrįstos viešojo transporto sistemos pasiekė savo galimybių ribas. Be to, jos patiria daug techninių ir aplinkosaugos problemų.

TROLLEY skatina troleibusų sistemą kaip elektrinį miesto sprendimą visiems miestams. Bendrai ES finansuojamas pagal Centrinės Europos programą, projektas sutelkia devynių Europos partnerių iš šešių šalių (Austrijos, Čekijos Respublikos, Vokietijos, Vengrijos, Italijos ir Lenkijos) jėgas dirbti elektrinio viešojo transporto srityje.

Projekte atliekama jungtinė transporto galimybių studija, kurią įgyvendinant siekiama, kad troleibusai sunaudotų mažiau energijos arba, pavyzdžiui, miesto srityse veiktų

greičiau. Partneriai taip pat sukūrė pirmąją Europoje hibridinį troleibusinį-akumuliatorių varomą autobusą. 2012 m. rugpjūčio mėn. Ėbersvaldeje Vokietijoje paleista transporto priemonė gali gauti energijos naudodama laikomąjį lyną (viršuje nutiestas linijas) arba ličio jonų akumuliatorių.

Vaizdo perkūrimas

Troleibusų sistemų maitinimo linijos yra plačiai išstetos ir nemalonios akiai. Siekiant perkurti jų vaizdą TROLLEY susipažino su daugelio transporto priemonių pranašumais. Viena iš iniciatyvų – informacinė kampanija, vadinama „El. autobusas: išmani galimybė“ ir kasmetinė Europos troleibusų diena (ETD). Mobilumo savaitę švenčiama ETD sutraukia tūkstančius lankytojų į partnerių miestus, pvz., Zalcburgą, Brno, Ėbersvaldę, Gdynę, Parmą, Leipcigą ir Segedą. Partneriai taip pat sukūrė troleibusų vadovus, ypač institucijų vadovams miestuose, norintiems patobulinti savo tinklus arba kuriantiems juos pirmą kartą.

Pagrindinis projekto pranešimas yra troleibusų nekenksmingumas aplinkai. Zalcburge, projektui vadovaujančiojo partnerio gimtojoje vietoje, šios transporto priemonės veikia naudodamos elektrą, sukurtą be jokios hidroenergijos emisijos. „Čia eismas sudarytų 40 proc. kietųjų dalelių lygio. Todėl dar svarbiau, kad projektai, pvz., TROLLEY, suteiktų tvarų impulsą pereiti nuo iškastinio kuro transporto prie elektrinio viešojo transporto“, – sako Alexandra Weiss iš Zalcburgo energijos, transporto ir telekomunikacijų AG.

▶ SUŽINOKITE DAUGIAU
<http://www.trolley-project.eu>

▶ SARDINIJA, ITALIJA

▶ SALOS ŠVIESOLAIDINIS TINKLAS, TEIKIANTIS 21-OJO AMŽIAUS PASLAUGAS

Sardinijos spartusis plačiąjuostis tinklas laikomas dideliu socioekonominės plėtros turtu. Be sąsajų, siejančių apie 5 380 viešojo administravimo biurų, nuo rotušės iki policijos nuovadų, jis padidino įmonių ir gyventojų prieigą prie el. prekybos ir el. paslaugų. Tinklo šviesolaidiniai kabeliai bus nutiesti per naujus gamtinių dujų vamzdžius, labai sumažinant konstrukcines išlaidas.

2008 m. spartusis šviesolaidinis ryšys buvo teikiamas 12 Sardinijos pramonės rajonų, taip pat 60 ligoninių ir sveikatos tarnybų. Naujas projektas, BULGAS-FIBERSAR, išplečia vadinamąjį kitos kartos prieigos tinklą visoje saloje. Jis taip pat pasieks sritis, kuriose privatūs operatoriai dar tik kuria tokius tinklus, sumažindamas Sardinijos „skaitmeninę atskirtį“ ir atitinkdamas „Europos skaitmeninę darbotvarkę“, pavyzdinę iniciatyvą „Europa 2020“.

Projektas naudojami regioninio dujų tiekimo tinklo pranašumais, kad pasiektų skalės ekonomiką. Užbaigus bus siūloma daugiau nei 3,4 milijono metrų papildomų tinklo kabelių. Jis pasieks daugiau nei vieną milijoną Sardinijos gyventojų 240 miestuose ir 400 000 pastatuose bei 50 000 įmonių ir institucijų. Darbas bus atliekamas dviem atskirais etapais. Pirmas apims ryšių infrastruktūros diegimą, sinchronizuotą su dujų tinklo vamzdynų, šulinių ir liukų kūrimu. Antras – šviesolaidinių kabelių montavimą ir ryšio paleidimą.

„Fibre-to-the-Home FTTH“ (Šviesolaidis į namus)

Projekte sukurtas tinklas teiks 100 megabitų per sekundę atsiuntimo greitį. Jis taip pat galės pasiūlyti telekomo operatoriams atvirą ir lanksčią prieigą būsimiems atnaujinimams ir plėtrai. Atsižvelgiant į paramos ES valstybėms taisyklės, ši infrastruktūra išliks autonominio Sardinijos regiono nuosavybė, užtikrinanti „tinklo neutralumą“, kuris bus naudingas visiems gyventojams ir naudotojams.

Bendra vertė:
82 980 000 EUR
ES įnašas:
41 490 000 EUR

„Dėl pagerinto skaitmeninio ryšio ir jungiamumo viešojo administravimo įstaigoms ir įmonėms projektas tikrai bus naudingas ir leis sutaupyti lėšų“, – sako Piero Berritta, bendrųjų reikalų – paslaugų infrastruktūros ir tinklų, autonominio Sardinijos regiono, direktorius. Kaip pagrindinius pranašumus jis pabrėžia lengvesnę prieigą prie paslaugų, pvz., elektroninius parašus, skaitmeninius dokumentus ir elektroninį atsiskaitymą.

„Dėl šio tinklo sutaupytos administravimo lėšos išlaisvins išteklius, kuriuos galima bus pakartotinai investuoti į regioninės plėtros projektus“, – pridėjo jis. „Sardinijos įmonės taip pat galės geriau konkuruoti tarptautinėje rinkoje, pateikdamos naujų interneto produktų, paslaugų ir pardavimo kanalų“. Tinklas galėtų sutaupyti 8 proc. lėšų iš regioninio skaitmeninių mokyklų ir el. sveikatos paslaugų valdymo.

▶ SUŽINOKITE DAUGIAU
<http://www.regione.sardegna.it/>

▶ INVESTAVIMAS Į DARBO ĮGŪDŽIUS SIEKIANT IŠLAIKYTI DUNOJAUS JUDĖJIMĄ

Dunojus yra gyvybinė visą Europą apimanti transporto arterija, kuria 2011 m. keliavo 45 milijonai tonų krovinių. Vienas ES projektas orientuotas į tolesnį žmonių, prižiūrinių upės laivus, švietimą ir mokymą, kad užtikrintų šviesią šio sektoriaus ateitį.

Dunojaus regionas yra 115 milijonų žmonių namai. Ši upė teka 2850 km nuo Juodojo miško Vokietijoje iki Juodosios jūros ir kerta 10 Europos šalių.

Krašto gilumos vandens transporto (IWT) plėtra – įskaitant intermodalinę infrastruktūrą, skirtą konteineriams perkelti tarp laivų, sunkvežimių ir traukinių – priklauso nuo išplėstinio bendradarbiavimo tarp regiono šalių. Tai yra ES sanglaudos politikos tikslas, įgyvendinamas per tokias programas, kaip Pietryčių Europos tarpvalstybinio bendradarbiavimo programa. Be kitų iššūkių, su kuriais susiduria krovinių vežėjai, trūksta ir kvalifikuoto navigacijos personalo, nes Dunojaus šalyse mokymas ir švietimo galimybės yra ribotos. Dirbdami užsienio laivuose, uostuose ir logistikos srityje jie užtikrina, kad upės eismas vyktų saugiai ir sklandžiai.

Būsimi Dunojaus kapitonai

Šio konkretaus uždavinio ėmėsi ES projektas NELI – logistikos ir laivybos bendradarbiavimo tinklas, besiorientuojantis į krašto gilumos vandens transporto Dunojuje koridorių, palankantis novatoriškus sprendimus. Jis sutelkė bendram darbui 15 partnerių, dirbančių krašto gilumos vandens transporto srityje iš aštuonių šalių: Austrijos, Bulgarijos, Kroatijos, Vengrijos, Rumunijos, Serbijos, Slovakijos ir Ukrainos.

Naujų bendradarbiavimo tinklo priemonių informacijos mainai ir jungtinės įtrauktų šalių veiklos. Projektų vadovas Vasile Pipirigeanu teigia: „Jis taip pat siūlo atitinkamus tarpininkus iš visų Dunojaus pakrančių šalių atitinkamų tarnybų ir instrumentus esamoms IT spragoms užpildyti, skatinti ir gerinti krašto gilumos navigaciją ir pasiręsti naujoms, jungtinėms ir tarpvalstybinėms veikloms“.

Bendra vertė:
2 170 000 EUR
ES įnašas:
1 620 000 EUR

Kiekviena iš aštuonių projekte dalyvaujančių šalių sukūrė nacionalinį veiksmų planą. Jie buvo įtraukti į Dunojaus tarpvalstybinį planą, orientuojantis į bendruosius bendrųjų standartų ir koncepcijų veiksmus rengiant kvalifikuotus Dunojaus vandens navigacijos, transporto ir logistikos srities darbuotojus. Veiksmai apima bendrąjį laivininkystės srities darbuotojų priėmimą ir mokymą, mokymo ir sertifikavimo suderinimą ir modernios mokymo medžiagos prieinamumą. Tarpvalstybinis planas susijęs su 2010 m. ES Dunojaus regiono strategija, kurios pačios veiksmų planas kviečia investuoti į švietimą ir darbo vietas Dunojaus navigacijos sektoriuje.

Kiti minėti projekto rezultatai yra keturių IWT informacijos ir mokymo centrų (Austrijoje, Kroatijoje, Vengrijoje ir Rumunijoje) įsteigimas ir IWT švietimo ir mokymo Dunojaus regiono mokyklose ir internete medžiagos kūrimas.

▶ SUŽINOKITE DAUGIAU

<http://www.neliproject.eu>

<http://www.danube-region.eu>

▶ ŠIAURĖS VAKARŲ ANGLIJA, JK

▶ DARBO VIETŲ REGIONE KŪRIMAS IR IŠSAUGOJIMAS

Bendra vertė:
12 310 000 EUR
ES įnašas:
6 160 000 EUR

Vykdam trejų metų įmonių paramos projektą šiaurės vakarų Anglijoje buvo sukurta daugiau nei 4660 naujų įmonių. Atsižvelgdama į remtinias nevienodai vertinamas bendruomenes ir grupes, BSUPII taip pat padėjo tūkstančiams žmonių išplėsti esamas įmones arba pradėti dirbti sau.

Šiaurės vakarų Anglijoje gyvena septyni milijonai žmonių, pasiskirsčiusių trijose grafystėse (Češyre, Kambrijoje ir Lankašyre) ir dviejose metropolinėse grafystėse (Didžiojo Mančesterio ir Mersisaido). Vien Didžiojo Mančesterio ekonomika yra antra pagal dydį, čia yra beveik 90 000 įmonių ir 1,2 milijono darbuotojų. Tačiau neseniai įvykusi finansinė krizė stipriai sukretė regioną, sukėlė didelį nedarbą.

2 verslo pradžios fazę (BSUPII) įkvėpė ankstesnė intensyvi bandomoji parama regionui, reikšmingos išmoktos pamokos apie paramą verslo plėtrai ir įgyvendinimui. Bendrai finansuojama ES ir valdoma Šiaurės vakarų regioninės plėtros institucijos (NWDA), jos partneriai apima 14 vietinių įmonių institucijų visuose Šiaurės vakaruose ir 27 mažas organizacijas su verslo paramos ekspertais.

Pagrindiniai projekto tikslai – sukurti naujas įmones ir sustiprinti esamas, ypač miesto srityse, kur yra didelis nedarbas, arba ten, kur santykinai trūksta įmonių. Taip pat siekiama kuo daugiau nepasiturinčių sričių gyventojų suteikti užimtumą, dažnai kaimyniniuose rajonuose.

Ekspertų pagalba

Partnerių siūlomos intensyvios ir specialistų paslaugos bei parama žmonėms, trokšiantiems pradėti verslą, turintiems įmonę, įkurtą mažiau nei prieš 36 mėnesius, ir asmenims norintiems dirbti sau. Paslaugos skiriasi atsižvelgiant į tyrimą apie verslo diagnozę. Ekspertai trejus metus nuo prekybos pradžios taip pat teikia tiesioginį mokymą asmenims arba grupėms ir paramą įmonėms.

Iki projekto pabaigos 2012 m. balandžio mėn. 2640 asmenų gavo paramą pradėti verslą ir sukurta 7 000 darbo vietų. Craig Dures iš „Grime 2 Shine“ Liverpulyje vertina paramą, kurią gavo iš projekto partnerio „Blue Orchid“ valdymo konsultantų: „Įkurti įmonę sunku, bet gavau patarimų apie visas pagrindines sritis. Turėdamas verslo patarėją, kuriam galima paskambinti, neįaučiau streso pradėdamas savo verslą“.

Geof Ashton iš „Four Season Garden Services“ Vigane sulaukė pagalbos iš patarėjo apie „svarbiausias sritis, pvz., biudžeto planavimą, bankininkystę, paskolas ir dotacijas“. Svetainės kūrėjas ir spausdintojas Peter Bennett iš Ročdeilio dėkingai pripažįsta su buhalterija susijusią pagalbą, kurią gavo pradėdamas savo verslą.

Nors BSUPII baigėsi, projektas buvo pripažintas kaip teikiantis paramos modelį asmenims, kuriantiems įmonę. Projektas tęsiamas panašia forma, jis tiesiogiai valdomas ir gauna paramą iš Europos Komisijos.

▶ SUŽINOKITE DAUGIAU
<http://www.theblueorchid.co.uk>

▶ SANGLAUDOS FONDO ĮVERTINIMAS

ANALIZĖ ATSKLEIDĖ TRANSPORTO AR APLINKOSAUGOS SRIČIŲ PASIEKIMUS, BET TINKLO POVEIKIUI REIKIA DAUGIAU DĖMESIO

Sanglaudos fondo parama keliauja iš esmės dideliems infrastruktūros projektams, kurie sudaro dalį nacionalinės plėtros programų, skirtų transportui ir aplinkosaugai. Vertinant sanglaudos fondo finansuojamų projektų efektyvumą, susiduria su įvairiais sunkumais, iš kurių ne pats mažiausias yra tas, kad daugelis projektų baigėsi tik po kelių metų, pradėjus finansavimo laikotarpį.

Nepriklausomi konsultantai atliko keletą tarpusavyje susijusių vertinimų apie paramą, suteiktą 2000–2006 m. laikotarpiu, kuri gauta iš bendrojo Sanglaudos fondo ir anksčiau buvusios Pasirengimo priėmimui struktūrinės politikos priemonės (ISPA) finansavimo.

Ataskaita apima 16 šalių – Graikiją, Airiją, Portugaliją ir Ispaniją (gavo paramą nuo 2000 m.), Kiprą ir Maltą (gavo paramą nuo 2004 m.), Čekijos Respubliką, Estiją, Vengriją, Latviją, Lietuvą, Lenkiją, Slovakiją ir Slovėniją (gavo paramą iš ISPA 2000–2004 m., o po to iš Sanglaudos fondo) bei Bulgariją ir Rumuniją (gavo paramą iš ISPA). Ataskaita orientuota į investicijas, kurių reikia transporto ir aplinkosaugos infrastruktūrai, finansavimo paskirstymą įvairiems projektų tipams ir projektų įgyvendinimo tempą paramą gaunančiose šalyse. Joje vertinami pasiekimai, įgyvendinti gavus investicijas, ir bandoma įvertinti projektų vienetų įkainius ir naudos analizės rezultatus. Taip pat tiriama projektų valdymas ir įgyvendinimas kartu su ilgalaikėmis politikos problemomis, kurias šis vertinimas iškelia.

LISABONOS ORO UOSTO POŽEMINĖJE PERĖJOJE ATIDAROMA PARODA „SANGLAUDOS FONDAS PORTUGALIJOJE“

Nuo 1993 m. iki 2006 m. sanglaudos fondas patvirtino 6 milijardus eurų projekto bendrojo finansavimo Portugalijoje aplinkosaugos (272) ir transporto (80) srityse. Paskutinės didžiosios investicijos numatytos 2011 ir 2012 m., įskaitant investicijas į Lisabonos oro uosto požeminės perėjos liniją. Šiems pasiekimams skirta paroda „Sanglaudos fondas Portugalijoje“, atidaryta birželio mėn., sutampa su naujos oro uosto požeminės perėjos linijos iškilmingu atidarymu. Šešis mėnesius vykstančiame renginyje pateikiami Sanglaudos fondo rezultatai ir poveikis nuo 1993 m. (I ir II programos įgyvendinimo laikotarpiais) ir įtraukta daug paramos gavėjų, įskaitant „Águas de Portugal Group“, REFER, EDIA, „Lipor“, „Brisa“, „Amarsul“, „Estradas de Portugal“, „Lusoponte“, „Águas de Douro e Paiva“, „Simtejo“, „Simarsul“, „Águas do Mondego“, autonominį regioną ir kitus.

Pasiekimai

Transporto sektoriuje Sanglaudos fondas ir ISPA bendrai finansuoja 1 274 km kelių ir 950 km geležinkelių tiesimą bei 3 000 km kelių ir 3 800 km geležinkelių rekonstrukciją. Projektai aplinkosaugos sektoriuje papildyti bendrojo finansavimo operacijomis iš Europos regioninės plėtros fondo, leido pagerinti vandens, skirto 20 milijonų žmonių, kokybę ir prijungti nuotėkų tvarkymo sistemas, skirtas 23,5 milijono žmonių. Nors bendrai finansuojami projektai pasiekia savo tikslų transporto tinklo ir aplinkosaugos infrastruktūros tobulinimo srityje, jų poveikį ekonomikos plėtrai ir šalių sanglaudai sunku įvertinti. Taip yra todėl, kad šis poveikis išsamiai neišdėstytas ir todėl, kad praėjo dar nedaug laiko, kad būtų galima jį pajusti. Valstybės narės nėra įsipareigojusios pranešti apie laikotarpio bendrai finansuojamų projektų vienetų įkainius. Vis dėlto šiame vertinime sukaupta informacija, skirta centrinės duomenų bazės pagrindui suformuoti, lyginant panašių projektų vienetų įkainius įvairiose šalyse.

Projektų tinklo nauda

Ex post naudos analizė (CBA) aptiko, kad 9 iš 10 ištirtų transporto projektų buvo naudingi – sutrumpėjo kelionės laikas, mažesnės transporto priemonių eksploatacijos išlaidos ir didesnis saugumas, tačiau dar daugeliu atvejų nauda gerokai viršijo išlaidas. Tik du iš 10 ištirtų aplinkosaugos projektų buvo įvertinti kaip teikiantys naudą, nusveriančią išlaidas. Kitų 8 projektų, kitaip nei šių dviejų, buvo imtasi pirmiausia dėl būsimos atitikties ES direktyvoms, o ne dėl jų vidinės vertės.

Per lėtas projektų įgyvendinimas

2000–2006 m. laikotarpiu iš Sanglaudos fondo ir ISPA iš viso galima 36,2 milijardo eurų suma. Finansavimas paskirstytas maždaug per pusę ir pusę paskirstyta transporto ir aplinkosaugos infrastruktūroms bei labai nedidelė suma skirta techninei pagalbai. Akivaizdu, kad projektų finansavimo tempas yra santykinai lėtas. Iki 2009 m. pabaigos keturių ES15 sanglaudos šalių mokėjimai apėmė 77 proc. bendrojo galimo finansavimo, o ES12 apėmė tik 70 proc. Projektai įgyvendinami lėtai dėl daugelio priežasčių, daugelyje šalių delsa kyla pradinėje projektų kūrimo fazėje, gaunant planavimo leidimą ir įgyjant žemės, kurioje būtų galima statyti, atliekant įsigijimo procedūras ir iš tikrųjų atliekant darbą.

Naudos analizė

Vertinime nurodytos įvairios sritys, kurias reikia tobulinti, kad būtų padidintas bendrai finansuojamų Sanglaudos fondo išlaidų efektyvumas ir sumažinta delsa. Norint visiškai išnaudoti būsimas CBA galimybes, reikia toliau tobulinti institucijų pajėgumą naudotis CBA ir išorinių ekspertų parama, pvz., tokia, kokią dabar teikia JASPERS, teikti techninę pagalbą, ypač institucijoms, kurios ne itin dažnai įgyvendina didelius projektus. Projektus reikia laikyti sistemos arba tinklo dalimi, o ne izoliuotais projektais, nes tai yra išsami CBA gairių dabartiniam laikotarpiui dalis.

Nepaisant patobulinimų, atliktų nuo 2000 m., liko atlikti daugybę pagerinimų kitais Sanglaudos fondo paramos valdymo aspektais, ypač dėl sprendimų priėmimo ir projektų pasirinkimo, kurie daugelyje šalių nėra visiškai nešališki ir aiškūs. Kai kuriose šalyse reikia sustiprinti ilgalaikį strateginį planavimą, ypač kiek jis susijęs su investavimu į aplinkosaugą. Daugelyje šalių reikia pagreitinti leidimų procedūrų ir žemės įsigijimo proceso planavimą, pakeičiant įstatymų leidybą ir reglamentus.

NUMATOMAS 2014–2020 M. SANGLAUDOS FONDAS

Sanglaudos fondo vaidmuo reikšmingas mažinant skirtumus visoje ES, teikiant paramą mažiausiai išsivysčiusioms valstybėms narėms integruotis į ES bendrąją rinką. 2014–2020 m. laikotarpiu Sanglaudos fondo apimtis labai panaši į dabartinio laikotarpio. Fondas remis:

- investicijas, skirtas aplinkosauginiams standartams atitikti;
- energetikos projektus, teikiančius aiškią naudą aplinkai, pvz., skatinančius energijos efektyvumą ir atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą;
- investicijas į transeuropinius transporto tinklus, taip pat į miesto ir mažai anglies dvideginio išskiriančias transporto sistemas.

Pirmą kartą Sanglaudos fondo dalis bus skirta Europos infrastruktūros tinklų priemonei – konkurencingai ir tvariai Europos transporto sistemai – remti. ES šalys, kurių bendrosios nacionalinės pajamos yra mažesnės nei 90 proc. ES vidurkio, laikomos tinkamomis paramai iš Sanglaudos fondo gauti. Daugelis šių šalių prie ES prisijungė 2004 m. ir 20- m. Pereinamojo laikotarpio parama bus galima šalims, kurios laikomos tinkamomis 2007–2013 m., bet daugiau nebelaikomos tinkamomis, nes jų pajamų lygis išaugo.

▶ SUŽINOKITE DAUGIAU

http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_lt.cfm

Viešuosius pirkimus taip pat reikia patobulinti, kad būtų sumažintas apeliacijų skaičius ir suteikta derama svarba kokybei ir žinioms, susijusioms su kaina paramos skyrimo sutartyse.

Vertinime daroma išvada, kad į projektų *ex post* vertinimus turėtų būti pakankamai ilgai atsižvelgiama jau baigus projektus, kad praeitų pakankamai laiko ir jų poveikis bei galutiniai tikslai taptų įprasta vertinimo proceso dalimi.

▶ SUŽINOKITE DAUGIAU

http://ec.europa.eu/regional_policy/information/evaluations/index_en.cfm

„Día de la cooperación europea“
Valensijos lėlių teatras, Ispanija

▶ BENDRADARBIAVIMO PRADININKAI

DAUGIAU NEI 280 RENGINIŲ, SKIRTŲ EUROPOS BENDRADARBIAVIMO DIENAI PAMINĖTI!

Nuo 2012 m. rugsėjo 21 d. prasidėjusi savaitė buvo Europos teritorinio bendradarbiavimo gairė, kurią minima pirmoji Europos bendradarbiavimo diena ir įvyko daugiau nei 280 renginių 35 Europos šalyse.

INTERACT – tai programa, kuria Europos teritorinio bendradarbiavimo (ETB) programoms teikiamos konsultacijos ir mokymai, žinant, kad jais įžengiama į nepažymėtą teritoriją, 2011 m. gegužės mėn. pradėjus jungtinę visų 93 ETB programų bendravimo veiklą. Vienijantis veiksnys buvo 20 metų tarptautinio bendradarbiavimo patirtis, nuo „mažos“ INTERREG bendruomenės iniciatyvos iki tapimo trečiuoju ES sanglaudos politikos tikslu. Bet kaip parodyti 30 000 šiuo laikotarpiu vykdomų projektų rezultatus, daugelis iš kurių reikšmingai pagerino europiečių gyvenimą tarpvalstybinio mastu, pvz., sveikatos, transporto, užimtumo ir energijos srityse?

Pasirinkta forma puikiai veikia: Europos bendradarbiavimo diena švenčiama kartu. Bet ne visiems suskrendant į Briuselį,

o visiškai priešingai: būnant visose Europos vietose, patyrusiose teigiamą bendradarbiavimo poveikį. ETB programų ir projektų 35 ES šalyse dalyviai savaitę, prasidėjusią nuo 2012 m. gegužės 21 d., suorganizavo daugiau nei 280 renginių vadovaudamiesi šūkiu: „*Kartu su kaimynais kuriame geresnę ateitį*“. Pirmą kartą numatyta kita tikslinė grupė: dalyvaujant programose nuspręsta pasiekti „paprastus gyventojus“, kurie nebūtinai daug žino apie ES programas ir projektus. Renginius leista atvirai pasirinkti įsitraukusiems partneriams; INTERACT buvo iniciatorius, koordinuojantis visą kampaniją, nuo vaizdinės kampanijos tapatybės kūrimo iki skirtosios svetainės, kurioje aprašomi visi renginiai ir pateikiami konkretūs ETB pavyzdžiai ir kt.

Dalyvaujančių programų motyvacija ir kūrybiškumas buvo įspūdingas. Be visų kitų renginių, buvo organizuotos tarpvalstybinės Lietuvos žirgų, Baltarusijos traktorių, Latvijos greitosios pagalbos automobilių, Rusijos „Volga“ ir Lenkijos „Fiat“ automobilių lenktynės; plaukimo maratonas tarp Albanijos ir Graikijos; vaikų teatras ir praktiniai užsiėmimai

Regioninės ir miesto politikos komisaras Johannes Hahn su EP narėmis Marie-Thérèse Sanchez-Schmid ir Riikka Manner Europos bendradarbiavimo dienos pradžios renginyje Briuselyje

Europos bendradarbiavimo dienos šventė Timisoaroje Rumunijoje įsitraukė daugiau nei 1 000 žmonių iš Serbijos ir Rumunijos

„ Tarptautinio bendradarbiavimo plėtra šiuo krizės laikotarpiu labai svarbi. Todėl labai džiaugiuosi šios kampanijos bendradarbiavimo Europos regionuose pasiekimais. “

Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Europos Parlamento ir REGI komiteto narė

Valensijoje, Ispanijoje, požeminis koncertas ant sienos tarp Slovakijos ir Vengrijos; kelionės dviračiais tarp Italijos ir Šveicarijos; internetinės konferencijos Velso ir Airijos mokyklose; gatvės menas, fotovaržybos ir dar daugiau!

Peržiūrint atsiliepimus, gautus iš daugelio dalyvių, tapo aišku, kad buvo įtraukta daug daugiau žmonių nei numatyta šioje bandomojoje iniciatyvoje. Įsitraukė ne tik daug ETB programų ir projektų, tačiau kampanijoje buvo organizuotas tiesioginis bendradarbiavimas su Europos Komisija – Regioninės ir miesto politikos generaliniu direktoratu, Europos priemonių ir Europos išorinių veiksnių tarnyba, ir gauta Europos Parlamento bei Regionų komiteto parama. Renginiai buvo įtraukti netgi į šių metų Atvirųjų dienų vietos renginių katalogą, su teritorinio bendradarbiavimo renginiais jie buvo viena iš pagrindinių temų 2012 m. leidime.

Kitas svarbus kampanijos sėkmės elementas buvo žiniasklaidos darbas: INTERACT sukūrė vaizdo anonsą, kuris išverstas į 8 kalbas ir rodomas keliuose Europos regioninės

ir nacionalinės televizijos kanaluose. Dalyviai taip pat puikiai panaudojo socialinę žiniasklaidą, dėl kurios kampanija tapo interaktyvi ir turėjo virusinį poveikį: per „Facebook“, „Twitter“ ir „YouTube“ buvo susisiekti su tūkstančiais žmonių. Daugelis iš jų niekada anksčiau nebuvo girdėję apie Europos teritorinį bendradarbiavimą.

Regioninės ir miesto politikos generalinis direktoratas šių metų Bendradarbiavimo dieną įvertino labai teigiamai ir tiki, kad jungtinės pajėgos buvo vertingos. Pasirengimas būsimiesiems metams jau prasidėjo, nors dar reikia nuspręsti dėl tikslios formos ir laiko. Tačiau dėl vieno dalyko yra aišku: bendradarbiavimas – tai būdas siekti pažangos.

▶ SUŽINOKITE DAUGIAU

<http://www.ecday.eu>

▶ SEKITE MŪSŲ RENGINIUS

<http://www.facebook.com/cooperationday>

<http://www.twitter.com/cooperationday>

<http://www.youtube.com/cooperationday>

DARBOTVARKĖ

2013 M. SAUSIO 31 D.

_Briuselis (BE)

2013 m. „RegioStars“
apdovanojimų ceremonija

2013 M. SAUSIO 31 D.

_Briuselis (BE)

PEACE renginys

2013 M. BALANDŽIO 24-25 D.

_Varšuva (PL)

RURBAN konferencija

2013 M. SPALIO 7-10 D.

_Briuselis (BE)

2013 m. Atvirųjų durų dienos

Daugiau informacijos apie šiuos renginius galite rasti „Inforegio“ svetainės darbotvarkės skyriuje:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_lt.cfm

Norėtume išgirsti apie sanglaudos politikos pasiekimus jūsų regione, svarbiausius rezultatus ir apčiuopiamą naudą gyventojams, taip pat sužinoti jūsų požiūrį į pasirengimą kitam programos įgyvendinimo laikotarpiui.

Atrinktos istorijos bus pristatytos kitame žurnalo „Panorama“ leidime. Siųskite savo pasakojimus (daugiausia 1 500 simbolių be tarpų) adresu:

regio-panorama@ec.europa.eu

BŪKITE IŠGIRSTI

ISSN 1725-8227

© Europos Sąjunga, 2012 m.

Dauginti leidžiama nurodžius šaltinį.

Leidinių biuras

Europos Komisija, Regioninės ir miestų politikos generalinis direktoratas
Ryšių – Anna-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Briuselis
E. paštas: regio-panorama@ec.europa.eu
Tinklavietė: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_lt.htm